నీరై పారిపోయింది

TURNED INTO WATER AND FLED AWAY

other books by seshendra sharma

Poetry

Ritu ghosh (english/telugu text)

Champoo vinodini

Pakshulu

Munday suryudu (english/telugu text)

Poems Guerilla & Others (english/telugu text)

Epic

Na Daasham, Na Prajulu (My Country, My People) english telugu text

Note book

Rakta rekha Poet's Note book (english/ telugu text

Kaala rekha Poet's Note book (english/telugu text) in print

Short Story

Viwhala

Play

Mabbullo Darbaru

Criticism

Shodasi

Swarna Hamsa

Sahitya Kaumudi

Kavithwam Paripoyindi (in print)

Relationship of meghdoot with the Epic Ramayana (english)

Science & Other essays

Naradu Nakshatralu

Oohalo

Vishva Vivechana

Translations

Sohrab

Padavulu keratalu

Prapancha kavita

Meghdoot (english)

Seshendra sharma

Poems

"...turned into water and fled away ...

translated from the original telugu by the poet (english/telugu text)

గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ కవిత

The Indian languages Forum
Goshamahal Hyderabad-12 A.P.

first edition 1976

available at:

A. P. Book Distributors,
3237, Rashtrapati Road, Secunderabad.

C. L. S. Book Shop,
Nampally Station Road, Hyderabad.

Vishalaandhra book house
Vijayawada & branches

Cover design : Sayeed Bin Mohammed

Price Rs. 3-00

Note :

'Burning Sun '&' My country-My people'
translated into English by the poet

Printed at
Dakshina Bharat Press, Hyderabad-500 004

Contents

for my beloved wife Indira
(Rajkumari Indira devi Dhanrajgir)

Introduction

In this collection of poems entitled *'Turned into water & Flea army'* one gets the unmistable impression of a well pronounced homogeneity of mood pervading through all the poems. They have an organic integrity of common physical and emotional features. By themselves, these poems form into a race so to speak with a blood of their own and, a genetics entirely their own.

In this work Seshendra clearly leads the reader of educated consciousness into those *psychic depths* where the origins of genuine poetry lie. The book is a veritable riot of colour and a carnival of symbols, images, figures of speech, and metaphors. Passing through the hypnotising mazes of the whole multitudes of them, apart from the poet's mesmerism of his inimitable poetical idiom and language; one feels perplexed and bewildered in the first instance, about the place, the process and the birth of this creation. In these psychic depths of the poet, the scalding lava of poetic consciousness, rolls down his intellectual heights and one gets the giant view of the truth–that the poet is a seer, the chosen medium of the cumulative consciousness of the entire mankind on the scale of time and history. A strange activity is evidently occuring in the psychic levels of Seshendra's existence, where in those mysterious waters

of his memories, the birds of his poems quench their thirst; it is on the shores of this existence that the strange pictures and images of this poem take their birth.

In a poet's mind there is incorporated time of a past, not separated from him. The symbolic memory lives it over again in a continuing river of consciousness. The thin threads are picked up by chance association. By a smell, by a touch of the hand, a street, an unknown town, or a face–from that point a sequence of intuitive pictures unfold, and develope. These are certainly reflexes of a memory that have flowed down to the present man, through his blood cells, his chromozomes. A buried association lives in some inner most corner of self, obliterated by daily life. It may even lie there in the deep layers of the subconscious, until it is touched. Once vibrated the subconscious memory wakes up and begins to spread and illuminate the mind and, man begins to live again those moments most intensely, down from the paleolithic to the modern man, from those civilisations which man has touched with his blood cells; Sumeria, Mesopotamia, Indus, Greece, China and so on. History is linked up in a chain sequence in the memory of man's blood. Like vitals, facts are held within the chromozomes of human blood. D. H. Lawrence said 'he thinks with his blood'. Thinking with the blood is possible I feel in a way.

Ordinarily personal memory and genetic memory are apart, but in the case of a well developed and informed poet like Seshendra they merge into each other like the spectrum of a rainbow. He spreads himself over space and time. A poet when he comes into communion with the achievements of humanity, wakes up within him the genetic consciousness which are these new poems of Seshendra. In these poems his genetic memory, (which is intuition) grows fiery fingers and cluthes the raw material lying on the shores of his subconscious world, from where he pulls out images instead of voices; he pulls out stationary time instead of mud. He turns over the calender of events with the hoe of his intellect and then allows the pure experience of being drawn, sucked backwards into the fresh raw milk of another time. From there he returns with all these treasures, lets them fall upon his blank white paper and, crawl over it like syllables of his inner intuition, like his inner blood cells, his inner roar, and then a miracle transforms them into present day speech, into words, into decipherable music; then they in turn become independent indentics of poems, which roll on forever giving the readers the same measure of meaning according to their personal ability to invoke their own (intuition) conciousness.

This poet has reached a stage when his consciousness had begun to overflow and, that is the

point at which the present creation has acquired its birth.

> "Like fresh leaves from mere branches, at the touch of my breath, words acquire feet, and countries and countries of nymphs and mermaids sleeping in the sitars, flutes, mridongs wake up and descend into the subconscious worlds throng-ing to celebrate festivals of springs.
>
> My corporeal being caught as prisoner in the reason of my age, I lost all my pleasures of air travel that the craft of my memory confers upon me. But my animal converting all the reasoning of generations of creations into intuition, carries the golden load with me in my endless journey from womb to womb."
>
> (poem: 6)

A poet is not a mere versifier. At the level of conscious art at which a mature poet operates, he is not the physical person that we see, he is a flow of memories. The memories of not merely personal duration of time but the collective memories of the whole genus of mankind, of wich he is the vital limb. The poet when he is ripend into mature thinking, by some mysterious process in his progress of life, developes this consciousness, partly by throwing open the doors and windows of his senses to the achievements of his contemporary society; but also by waking

up with some undecifeiable magic known to him the dormant memories within him sleeping in his blood streams By this he achieves a cohesion of the consciousness of past and present. His person emerges as a space-time-continuum of consciousness in flesh and blood.

A poet who brings fresh thoughts to a society with each book could be described as a seer and a true poet of his times. It is he alone who can infuse a certain rising spirit into the history of a drooping humanity by transfusing into them the great collective energy and consciousness of mankind and, also presenting a prophetic vision of the future time of their history. It is to this end that every person with a natural poetic inclination and ambition to develope as a poet should strive. The process certainly involves a complete refashioning of one's life implying serious tortures and agonies.

From a study of this work one most significant point emerges which is helpful pre-eminently in comprehending the purpose of poetry and experiencing the joy that the aesthetics of poetry offers to man. That is the kind of consciousness the poet developes, to the extent of becoming himself, the medium of collective consciousness, of his times and his peoples. It goes without saying that a conscious poet has to cultivate all the arts and sciences. He must ~~the~~ develope a keen feeling for the achievements,

failures, and the many cataclysmic events which the human race has trecked in its long journey upon this planet. All great masters of litarature without exception and particularly the writers od Epics had encyclopaedic knowledge. They had absorbed the entire essence of man. This is why Classics of any country, become a vibrating medium, they have an exceptional sense of identification with the spirit of entire creation. That is the reason why the Classics and Epics never failed the reader in any period of time and that is their lasting value.

This explains the apparently strange phenomenon of Seshendra, who derives the same thrill reading Copernicus, Galileo, Newton, Einstein, as he does reading Valmiki, Bhasa, or Ibsen, or even listening to the waltzes of John Strauss or Ravi Shanker's sitar and the Shehnai of Bismillah Khan. He feels 'it is a crime to underestimate and refuse to vibrate to the thrilling achievements of all these great men who made mankind what it is today.'

The avid readers of Seshendra's poetry will find these poems of 'Turned into water and fled away...' quite different to anything else he has touched previously. These poems have a special dimension in these poems, There is a flow of pictures and a flow of memory, a totally new concept in Indian poetry that of genetic memory which is otherwise called intuition. Perhaps these are the first of their kind to flow from the

pen of an Indian writer, which combine in themselves the conceptual synthesis of the Oriental and the Occidental thought and offers a preeminent illustration in the poetic medium for what was held in the theoritical levels of philosophy in both the worlds. With perhaps the only exception of Marcel Proust who successfully reflected the Bergsonian spirit in his 'single interlocked volume of 16 books 'Remembrance of Things Past.' These poems therefore should chiefly excite the psychologist in the critic, for he must most consciously explore the mysterious origins of 'these fairies' that seem to fly out from the inner most depths of the poet's psychic world.

The purpose here is to illuminate the way, capture the intricate forces of this poet's world at work, his process of invoking all these images of aesthetics, the entire pantheon of symbols, figures of speech and phrases, the entire litany of poetical ecclesiastics. Here one is per force drawn into the intriguing labyrinths of a study of what constitues the basic soil from out of which have emerged these fascinating, and powerful peoms of the poet.

An analysis of these poems discloses to us the most crucial part played by memory in formulating consciousness. Perhaps there could never have been consciousness in human exsitence, but for memory.

Evidently memory is a continuing bridge, between events along the span of time; it is the reanimating flow between the past and the present' as Proust called it. After all it is 'memory' that abolishes on the scale of history the divisions of 'Time' into past, present and future. It is 'this stream of memories that feeds the continuous flow of intuition' said Henri Bergson. Therefore on the scale of individual existence 'memory' forges a cohesion in human experience, feels Seshendra; he says;"Individual memory and genetic memory when combined regulate human experience, that is why the objects or sounds which surround the individual serve as sign posts to recall experiences beyond the personal duration of time, thereby waking up inactive and sleeping memories in the being This brings to the Indian mind immediatly the often quoted Shloka from Shakuntalam by Kalidasa:

> "Ramyaani vikshya madhuramscha nishamya shabdaan paryutsukho bhavati yat sukhitopi janthuh ... bhaava sthiraani janan aantara sauhruhdani"—

(At the sight of beautiful objects or hearing a melody, I feel agonised and restless even though I am happy, perhaps they bring to mind relationships of Past births which are ingrained in the consciousness)

Even a melody is enough to take you back into time, which Dushyant the King realises. Here, he passes into the powers of his genetic memory which was woken up by a melody and transported his thoughts beyond the borders of his present birth. Genetic memory comes with birth . When life sets its foot upon this earth it brings along with it the essence of past experiences. This need not necessarily include the presumption of a previous birth, it is established according to the modern science of genetics that the sumtotam of racial characteristics acquired and developed by the experience and achievements of that race, is transmitted from generation to generation through the genes of the blood cells of each living being of that race. For instance, the colour of the eyes, the colour of the hair, or even certain charecteristic movements of the body and the limbs are transmitted to generations. Besides the Physical characteristics the genes carry in them the entire world of the emotional, intellectual,and the psychic characteristics of life. In the Indian philosophy these are called 'samskaras'.

A 'Jeevi' the living being, carries these samskaras at the time of birth, and he grows up exhibiting certain habits, certain inclinations, insticts spontaneously without being taught. This should not be mistaken to be merely due to the environmental context in which the particular person is situated. It is principally an inherent force, which governs the behaviour of

a being more basically than just environment. Although environment does exercise a certain modyfying influence which in its turn, over a long span of generations will be ingrained into the blood of the 'Jeevi' (living being) finally evolong into a genetic characteristic. I shall quote another line of Kalidas from his Kumara Sambhava, a line which is full of potentiality and very relevant in this context of genetic memory:

"Prapedire praktana janma vidhyah"

(No sooner Parvati emerged from the womb of her mother Menaka, all the vidyas of past birth came and joined her.)

On the subject of consciousness, human thought reached its watermark in the discussions found in the chapters of 'Ananda Valli' and 'Brigu Valli' of The Taittariya Upanishat. The concept is based on the different levels of consciousness, existing in different species of living beings. In the chapter of 'ananda valli' the Upanishat presents a pyramidal growth of consciousness, ranging from the base and rising to tapering heights...'annamaya, pranamaya, manomaya, vijnamaya and anandamaya kosha'. These according to the Upanishats are the five principal levels of the evolution of consciousness in life. All These levels which spread over the entire span of evolution of life are repeated in the single entity of human life, in the individual itself. The Individual therefore has the opportunity of breaking the different shells and rising to the highest level of consciousness. The

Upanishat also describes correspondingly the five levels of Ananda (sukha) available to the five levels of consciousness:

Now the journey of the poet is the journey of the developement of this cosciousness where he attains his final 'ananda'. At this stage he is like the pristine child. Beaudelaire said 'poetry is childhood summoned at will.' Naturally the poet who has attained the heights described by either the Upanishads or Beaudelaire is in a state of supreme consciousness when details of normal life vanish out of the purview of his concern. The roads of intellect and experience meet in his psychic dawns.

> "'All creation, turns into a flower and opens its petals in the silvery waters of my consciousness. It exudes the most pre-historic scents"
>
> (Poem : 7)

> "'Some memories, from telescopic distances come down, floating along my surging blood streams"

> "'Sometimes, on my bloodshores appear, my paleolithic implements. Sometimes come down washed by floods the ancient Sumerias, and Mohenjodaros "
>
> (Poem : 1)

There is an amazing dissolving of the mists that cover the vision of the normal eye. An

awareness ebbs out of these poems that this poet has neither chosen his language, nor his time nor his country.. All of them were accidents of birth. For that matter even his birth as a human being might possibly be by some natural trick which one cannot explain in the normal way, in terms of logical knowledge; he says: 'I might have been in the wombs of the mammalian line of creation. Or I could even be in the vins of a blade of grass, or even just a unicellular organism pulsating on the waters of the primordial ocean when the earth was a child'. Who can tell these things except by intuition. The basic consciousness that flows in a continuity of memories alone is the quintessence of human existence"—

> "This language, this country, this time how can I say they are mine ? They were not of my choice, nor did anyone take consent for it.
>
> I am their prisoner. How many tongues, how many times, and how many countries I came treading to this tiny village, which today claims me ?"
>
> ....
>
> ....
>
> In the cradle of which moment. I was rocked in the indefinable experience of oneness in time, with the suns and

moons, that were hanging like toys in time

....

....

All my memories came down, along the floods of my blood streams, when gulmohar announced the new season,

....

....

In my village today, only four know me, the rickety bridge, the village stream, the old temple and the whimpering tank bund."

(Poem: 1)

One of his unusual poems describes how the moon a mere child was crying climbing the clouds and in utter fury and exasperation dropped all the moonlight on the lanscape of the earth, The lines evoke a time in the early stages of evolution when earth, nature and man were born:

"Naked children sitting on the green shores of grass are playing shehnai with lotus stumps,

Drunk with dreams of spring, brooks are calling brooks,

Trees are calling trees
And the nerves of the entire universal space is vibrating with joy.

The moon–boy, who was crying climbing on the clouds poured out moonshine on huge landscapes"

(Poem: 5)

Does it not bring to your mind the picture of a primordial child god? Who is no other than man himself. Jung said, "Child symbolizes the pre-conscious and the post-consciousness of man. His pre-conscious essence is the unconscious state of earliest childhood; his post-conscious essence is an anticipation by analogy of life after death. In this idea the all embracing nature of psychic wholeness is expressed. Wholeness is never comprised within the compass of the conscious mind, it includes the indefinate and indefinable extent of the unconscious as well." he goes on to say, "Wholeness, empirically speaking, is therefore of immeasurable extent, older and younger than consciousness and enfolding it in time and space. This is no speculation but an immediate psychic experience. Not only is the conscious process continually accompanied, it is often guided, helped, or interrupted, by unconscious happenings. The child had a psychic life before it had consciousness."

In these poems there is a fluid interpretation, and each line is meaningful, these are imperishable thoughts, and now I shall tear out

a few lines from out of the living tissue of his psyche, like a living and lived myth...

> "My song, the nomadic song of the stock, has no words but only melodies; gathered rolling over tongues and countries; and peoples. Drinking in every river, breathing the air of every land., Crushing grammer but picking up rhymes."
>
> (Poem : 8)

> "Someone was drawing out flutes from his fingers, the notes were rolling upon the moonlight on the sands of my blood.
>
> I realised then that I am a being always tuned to a melody, which turns phrases out of all the reeds of my memories, whose origins are lost in unknown horizons,"
>
> (Poem: 9)

The consciousness from the 'child' shifts into a symbol of the self. What counts is the experience of various transformations in the inner psyche of man the poet.

> "so that after me you may graft my dreams into your eyes" (Poem: 12)

> "let us come out of the sabre teeth of life run away as fugitives from here and now"
>
> (Poem: 14)

> "I build dams to the beastiality of man with books—" (Poem: 18)

It is said that Henri Bergson's theory on 'The stream of Consciousness' was inspired by the early Greek philosophers. Zeno's suggestion of 'being' and 'becoming and Heraclitus's arguments of a 'fluid' universe continually in a state of flux had captivated the young student, and years later as a mature philosopher he put it to more advantage. His academic study 'turned into a provoking impassioned inquiry. 'Evolution ' said Bergson, is freshly creative, not predetermined and man himself can change the course. It is guided by the *elan vital*, the procreant urge, the source of energy which much earlier Bernard Shaw called 'the life force'. Bergson saw beyond the shape of solid things, even beyond the construction of the molucules. He compared the potential energy held in the atom to the release of nuclear thought within the mind. He made a distinction between the brain which is the calculating and measuring machine, and the mind which remembers everything and manifests itself in intuition, the source of all knowedge. He drew a further disitinction between 'time' and 'duration'. Bergson writes, 'duration is the continuous progress of the past which gnaws into the future and which swells as it advances, the past in its entirety is prolonged into the present and abides there actual and acting.'

His earlier classic 'My Country My People' (modern epic) encompasses the composite mind of the poet, it includes varigated facets of the

growth and development of civilisation and human consciousness. In the Epic are visible all the molucules of human existence which breathe as an organic whole with a positive destiny on this planet. The element of love, herioism, tragedy, violence, horror. hope and journey are all environed within the limited scope of this wonderful work, which rises by the very fact of all these virtues to an epic stature and is described deservedly as such.

His new creation 'Turned into water and fled away'–and Poems 'Guerilla & Others' reflect the functioning of a developed mind where he chisles out each fragment of his consciousness into a living branch experiencing the springtime of flowers. This collection of poems coming soon after 'My Country, My People' is enough evidence that an intellectual can treat any subject given to him with the same fiourish. An intellectual cannot be imprisoned in any one thought he seeks expression on defferent planes of his consciousness and intellect, with each book he lays before his readers his mental vigour and capacity.

The Seshendra legend has begun, in his own time, and not yet 50. His voice has acquired a prophetic overtone and his works a freshness of new direction. He does not merely celebrate time but tells his people what they should aspire for from swift footed time and identify themselves with the spirit of endeavour always fixing

their eyes towards the horizon to embrace the new sunrise of equality and honour which must eventually dawn on the Indian soil—He has become the vibrant voice of a rapidly developing new generation of poets and in his works can be detected the pulsating tempo of a conscious nationalist, idealist an architect of new tradition. Undoubtedly Seshendra has placed Telugu on the world map of literature and it is no surprise that his voice and vision rule the Andhra country today. In his lines can be traced the terror and beauty of life, an immediate urgency and a forward march. These he calls his writings of 'Indianity'

I am sure the readers will be charmed by these poems on genetic memory.

Indira Devi Dhanrajgir

Richings Hall & Estates
Lovedale, Ootocamund
May, 1976

Preface

Kalidasa's "Yath Sukhithopi Janthuh" seems to be at the bottom of all this mischief which Bergson and his progeny might have called stream of consciousness and my wife, typically the Indian thinker that she is, actually baptized after the Indian fashion as "Turned into water and fled away". However I think what the great National Poet meant was that it is the animal in man that carries the load of memories in man's endless journey. The Poet's voice was of course echoing Upanishadic thought which infiltrated into his consciousness. I think it has the ring of "Dwaasuparna" hymn which propounds that life is an interlude played by two actors, one pathetic another apathetic and of the two Pathetic carrying the burden of life.

Therefore these poems are the wares of memory carried by the same beautiful animal of Kalidas, which walks with me as with every body. "My corporeal being caught as Prisoner in the reason of my age I lost all pleasures of air travel that the craft of my memory confers on me. But my animal converting all the reasoning of generations of creation into intuition carries the golden load with me in my endless journey from womb to womb".

(Poem 6 Page 18)

Neverthless, here this is more or less recalling to mind some hazy pictures and images which seem to be lying under the inner layers of memories-When they come out, I feel, they do so as if under the power of the magic wand of poetic genius. In the process there appears an interplay of what I call the genetic memory and the acquired memory,-genetic memory being the collective memory of the whole species combined with the memories of a single line of progenitors (which in its turn is a grafting together of males and females from two different lines resembling the division of a living cell and the birth of a new cell)

The poems in this volume are I think an assortment of instructions of my inner psych transmitted in its own mysterious code to my outer self, interpreted and transformed into human speech. My conscious effort was only to crease them out, arrange and organise them and give them a communicable shape to the extent possible. They were all remembrances or rather occurances of memory, or impulsive acts or instinctive recordings of self, jotted down at different intervals of time.

I could not find an explanation, despite Freud, Jung, Darwin and others in my intellectual repertoire, the strange dream which until recently visited me in sleep but always left me with a feeling of being a part of my living experience even after I had woken up in the

technical sense of it. In the dream I have no wings but I fly, I fly over waters, over towns and villages, hills and forests, but I usually see myself flying over the waters in an attempt to reach the other shore– I fly and come down and touch the earth like a parabolic curve, like a slow moving meteor across the sky while I feel permeated with a strange happiness which I cling to, as it lingers on to my memory for sometime after I wake up. This dream has been my co-traveller perhaps from my child-hood and disappeared after my increased activity of creative work in literature. I also remember, this dream used to visit me more frequently when ever I was laid up in bed with illness or was convalescing. I imagine that my enormous creative energy generated by the hidden powers of my psychic being had been pent up for want of an outlet which was provided later on by my involvment in more vigorous creative work. In the earlier period it only leaked out like a trickle in the form of dream.

In the frequent introspective sorties that I make into myself I discovered the great truth that man is deeper than ocean. But one scarcely realises one's own depths. The modern science of genetics tells us that the tape like threads called chromozomes of the blood–cells on which all the physical and metal characteristics of the human being lie recorded are abnormally long in the sense of human distance; one expert in the chemistry of heredity has estima-

ted that the chromozomes in a single human egg contained information equivalent to a thousand printed volumes each the size of the volume of the encyclopaedia Britannica.

It is the development of power to realise these depths that leads to the birth of a poet. I would rather put it in another way-it is one's power to wake up one's own depths that makes one to come out with rich and strange poetic wares from the unknown realms of the dark human abyss.

It is the magnetic storms and disturbances on the external plane caused by the strange materials that have sunk deeper and deeper into the human self during their journey stretching over a time of perhaps infinite number of centuries, that are responsible for the commonly inexplicable phenomenon called poetry - Poetry, which is not merely a jugglary of words but an alloy or alchemy of dreams, visions, raging storms and convulsions of passionate desires, inchoate word pictures of impressionistic land-scapes and humanscapes, a whole flux of scalding emulsion of time and space that passed through the veins and arteries of life on earth.

How many fascinating dreams I dream, how many visions of men and women of the earth, of the creation I get, how many ravishing desires infest my being to fashion and pattern the world at the point of my will, how many impulses and

instincts goad me and lead me to the fantastic articulation of speechless metaphors and dumb symbols helplessly swimming in the dormant waters of my consciousness! They all seem to be the natural citizens of the psychic realms of volcanic men like me, susceptible to sporadic paroxysms of expression.

Poet makes a fuller cxploitation of the human being whereas others react only to his outer features of existence. The poet sees deeper into the essence, into the invisible, into the unknown in man. But he is not merely confined to or concerned with man's essential existence; he is concerned with man's whole exsistence, including the psychic being. Poetry, as I understand, is a complets science of being; it covers the true and the real, the essence and the existence; it bridges the chasm between the abstract truth and the palpable reality. In other words, it joins the cleavage between the subject and the object. Man has always striven in his pursuit of knowledge, in whichever line it maybe, to achieve this synthesis of the visible and the invisible, of the essence and the existence. Pascal the scientist or Socrates the philosopher, strove to find place for 'the heart's reasons which the reason knows not of'–. There has been consistently through out the history of thought an attempt to overthrow the totalitarianism of reason which dominated even the most illustrious cases like Shankara and Hegel. Their identification of the abstract truth with reality is in the ultimate

analysis only a trick of reason, purely unrelated to experience. We find in the old world of India Shankara consciously but artificially striving to synthesize the abstract results of reason with the living experience of the realities of human exsistence. His 'vyavaharika satya' and 'paramarthika satya' at the most indicate his earnest desire to or his conviction in the need for the synthesis of the true and the real. In the modern times the same urge is voiced by Kirkegaard, the progenitor of exsistentialism. He says: 'truth exsists only as the individual himself produces it in action'.

Old Indian philosophy and modern reason are basically similar. They tend to mechanise human behaviour and manufacture patterns of conduct when the human being is reduced in the process to a zero in his existential condition. This happened in the old world in the name of religion and the same is happening in the present world under the pressures of political and industrial collectivisms, primarily in the west but fast spreading and confirming its roots in the East also.

Poetry and literature designed under the pressures of such totalitarian forces of modern times subserved the interests of their parent doctrines and helped them to reduce human beings into more ananymous units only to be grouped and herded together under the flag of

one or the other political organisation, for purposes which are ultimately the selfish interests or pet theories of a few tyrants and oligarchs. In this process the totality of human existence is brutally ignored, trampled, and spat upon. You can not convince a fanatic, for instance, that marxism is accepted on the consensus of opinion of this century as the best solution for the economic evils of society but it has no further purview over any other areas of human existence though it will certainly have some far reaching modifying effects on man s social life generally and that these modifying effects are only sequential and therefore secondary. But the point nevertheless is there are certain areas in human existence which are completely beyond the reach of not only marxism but any such single doctrine. For instance, when the funda mental inter-relations of human beings in society which are developed by feelings and sentiments like love, faith, friendship, honesty, duty, kindness, loyalty etc., all of which brought into existence the family, village, town and so on which are the very basic units of civilisation as apart from the precarious jungle life, suffer a breakdown, how wretched human life will become and how irrelevant and incompetant any of the political or economic doctrines will be in such a context of human affairs, a thinker alone can visualize but not a dogmatist. I am sure no political doctrine can give any solace to a bet-

rayed father or a neglected son, or to a husband tortured by an unfaithful wife or vice versa or to a man deserted and left lonely by inhuman self–seeking relatives or one who is wounded by a treacherous brother. It is high time in our fast disintegrating fabric of civilisation that we infuse a feeling of realisation that man is a bundle of many more visible and invisible problems than that meet the common eye, and which cannot be coverd by any single doctrinaire conceptualisation however intellectual it may be, and that finally political fanticism is just as much harmful to man's well-being as religious fanaticism is. This need not be misunderstood as any antagonism to whatever is political. I also consider it wrong to describe politics as a necessary evil. On the other hand I fully believe that politics is an indespensible instrument in the physical life of human society. Only it has to be wielded strictly under the guidance of the moral and intellectual leadership. The magnitude of emphasis that the political leadership today receives in our country is monstrous and most menacing.

It is here I see the poet assumning a unique place in the scheme of human affairs. If you take all human pursuits, be it scince or technology or philosophy or painting or state-craft or any other thing, all the knowledge and achievements of the outstanding men of these fields become finally the possession of mankind, and, at this point the awareness of mankind in the context of all

these acquisitions, becomes the total output of the poet s own consciousness. He records in his own self all the truimhs and defeats of his species, drinks all their pleasures and poisons and emerges as the single walking symbol of the entire experience of mankind on earth. All the artificial lines that fragmented consciousness by false concepts and crude slogans of language religion, colour, country, race and so on, which were imposed by centuries of superstition or dogma the anti–thesis of fresh thinking and spirit of daring adventure,–all vanish without a trace Then it is only the real creative dreamer, the visionary that lives and breathes in his blood.

This is a subtle process requiring an intellectual unfoldment of its meaning and mystery. The experience of mankind along time and space seeps into the blood of all human species from time to time across generations and the poet too carries it in his blood iike all others, with the only difference that the poet developes that consciousness by which he wakes up those genetic memories flowing in his blood streams in common with his fellow beings and revives the story of man again in him. The poet becomes at that singular moment the epitome of mankind. He is the plenipotentiary of all life on earth representing all experience all knowledge all achievements which no single economist or politician or painter or even a philosopher can totally represent. The crux of the problem

naturally lies in developing this consciousness and rise to the true heights to which a poet ought to rise.

SESHENDRA

P.S. వ్యవధి లేకపోవడంచేత, టైపుచేస్తూఉండగా నా ఉపక్రమణిక ఇంగ్లీషులో డిక్టేట్ చేశాను. రెండవప్రచురణలో తెలుగు పాఠకులకోసం దాని తెలుగు అనువాదం ప్రకటింపబడుతుంది. క్షమించాలి, వ్యక్తిగతంగా నా కయితే ఏలాటి భాషాబంధాలూ వ్యామోహాలూ లేవు—

నీరై పారిపోయింది

TURNED INTO WATER AND FLED AWAY

పద్యం 1

పాలబాట ఉషః ప్రవాహాల్లో మునిగిపోయిందో లేదో గుల్మొహర్ తన ప్రథమ దర్శనం ఇచ్చి నూతన ఋతువును ప్రకటించింది. ఏవేవో స్మృతు లన్నీ దూరదూరాలనుంచి నా రక్త ప్రవాహాల్లో పడి కొట్టుకొచ్చాయి.

ఈ భాష ఈ కాలం ఈ దేశం నావి అని ఎలా చెప్పను? ఇవి నేను కోరుకున్నవి కావు వీటి కోసం నేను పుట్టేముందు నా అంగీకారం ఒకరు తీసుకోనూ లేదు-నేను వాటి ఖైదీని.

నేను ఎన్ని జిహ్వాలు ఎన్ని యుగాలు ఎన్ని దేశాలు తొక్కుతూ వచ్చానో ఇవాళ నన్ను మా వూరి వాడంటున్న ఈ కుగ్రామానికి, నాకూ తెలీదు నీకూ తెలీదు.

ఈ దినం మాత్రం చెపుతోంది, ఒకప్పుడు నా దేశం ఒక పువ్వనీ అందులో నేనొక మకరంద శిశువునై ఊపిరి పిల్చాననీ.

ఒకొక్కప్పుడు బయటపడతాయి, నా రక్త నదీ తీరాల్లో నా పాతరాతి పనిముట్లు - ప్రవాహాల్లో కొట్టు కొస్తాయి ప్రాచీన సుమేరియాలు మొహం జోదారోలు

Poem 1

No sooner than the milky- way was drowned in the floods of morning light, Gulmohar made its first appearance and announced the new season—
Some memories, from telescopic distances came down, floating along my surging blood streams.

This language, this country, this time, how can I say they are mine? They were not of my choice, nor did anyone take my consent for it. I am their prisoner. How many tongues, how many times, and how many countries I came treading to this tiny village, which today claims me, I donot know, nor do you—

But this day whispers in my ear, once upon a time, my country was a flower and I was a drop of child-honey breathing in it.

Sometimes, on my blood shores appear, my paleolithic implements. Somtimes, come down washed by floods the ancient Sumerias and Mohenjodaros—

I wonder in which jungles I roamed about, sleeping secretly in the wombs of tigers and lions, which beautiful gazelle grazed me on some pasture lands to comfort its hungry flesh and blood? To feel the experience of what forest I became a tree, and grew branches on my body feeling the void with my leafy fingers:

నేను ఏ అడవుల్లో తిరిగానో సింహశార్దూలాల గర్భాల్లో నిద్రిస్తూ నన్ను ఏ అందమైన లేడి మేసిందో శాద్వలాల్లో తన రక్తమాంసాల్ని బుజ్జగిస్తూ నేను ఏఅడవి అనుభూతికోసం చెట్టునై కొమ్మలు జాపానో నా ఆకుల అంగుళులతో శూన్యం స్పృశిస్తూ

ఏ ప్రాచీనసముద్ర చేతనలో తేలానో నిరింద్రియ నిరవయవ కాంతికణాన్నయ్ స్పందిస్తూ ఏ ఘడియలో ఊగానో కాలంలో వ్రేలాడే బొమ్మల్లా ఉన్న సూర్యచంద్రులకూ నాకూ అభేదం అనుభవిస్తూ

నాస్మృతులన్నీ రక్తప్రవాహాల్లో పడికొట్టుకొస్తు న్నాయి— గుల్ మొహర్ ఒక నూతన ఋతువును ప్రకటించిన ఈనాడు! ఏఋతువు సృష్టి అనంతత్వాన్ని గానం చేస్తూ ఉందో ఆ ఋతువును

మా వూళ్లో ఇవాళ సన్నెరిగిన వాళ్ళు నలుగురే శిథిలమైన వంతెన గ్రామకాలువ పాతగుడి ముసలి చెరువుగట్టు-

In the primeveal consciousness of which ocean I floated pulsating like a light corposule without either limbs, or sensory organs.

In the cradle of which moment, I was rocked in the indefinable experience of oneness in time, with the suns and moons, that were hanging like toys in time—

All my memories came down, along the floods of my blood today, when Gulmohar announced the new season, the season which sings to the eternity of creation.

In my village today, only four know me, the rickety bridge, the village stream, the old temple and the whimpering tank bund—

పద్యం 2

ఈ జీవితంలో నీవు ఎన్ని రంగులతో ఆడుకున్నా ఒకనాడు నీవు అదృష్టవంతుడివై నీ ప్రాచీన చీకటిని కలుసుకోక తప్పదు ఏ చీకటిలో నీ జీవకాంతుల బంధువులు స్పందిస్తున్నాయో

ఒకనాడు నన్ను చూచి పాడే పక్షులు పారిపోతే నేనెంత పాపాత్ముడ్నో అని భయపడిపోయాను

నేను మారుతూ సంతరించుకున్న నా కళ్మలాన్ని నాణ్యాలుగా మలిచి లోకపు బజారుల్లో ఇవ్వలేను నా అడుక్కి పోతా–నా చెవులో దూరి నాగుండె లోకి దిగుతా నా కన్నులో దూరి నా ఆత్మలోకి దూకుతా...

ఎక్కడ శిశువై మానవుడు ఏ రసాయన ద్రవాల తోలు సంచిలో ఉన్నాడో ఏ ఆదిమద్రవాలు మూల పదార్థమైన ఆనందానికి ఉపనదులో ఆ తీరాల్లో ఆడు కుంటూ అక్కడే నిలిచిపోతా శిథిల నౌకలా అనం తత్వంతో ఆడుకుంటూ

అక్కడ నాకు, ఒక తెల్లటి హంస మెడ పుచ్చు కుని మృదువుగా పిండుతున్నట్లు ఉంటుంది వెండి పిల్లవాడైన చంద్రుడ్ని దిమ్మమీద పెట్టి కోమలంగా సుత్తితో కొడుతూ సాగ దీస్తున్నట్టుంటుంది

Poem 2

You might play with any number of colours in this life, but one day you will be fortunate to meet your ancient darkness, that darkness in the womb of which the originals of your life lie pulsating.

One day when the singing birds, fled away looking at me approaching, I collapsed with depression, feeling how sinful I must be.

I cannot mint into gold coins and introduce into the markets of the world my own sin, which I gathered in my journey across geological times. I would plunge into my deepest depths; I would squeeze into my own ear, and jump into my heart, I would enter into my own eyes and descend into my soul where, in which recesses, man lies the pristine child in the tiny anthropological bag of elementary juices, which are the tributaries of Ananda, the indefinable bliss.

I would play my forgotten ancient games on those shores with eternity, lying their like a wrecked ship forever.

There, my whole nerves feel, as if the soft white neck of a swan, is tenderly squeezed, As if the silver boy, the moon, is placed on anvil and hammered gently to be drawn into thin slender silver wires;

ఏవో అవ్యక్తానుభూతులు నా కనుగోళాల సూక్ష్మనాళాల్లోకి వ్యాపిస్తాయి లోకమే కొత్త దృశ్యంగా మారిపోతుంది

చెట్టు బుగ్గలు పూరించి రెండు శాఖలతో ఒక పువ్వు పుచ్చుకుని సహానాయీ ఊదుతుంది

ఒక్క రాగం విసిరి బుల్‌బుల్ తోటతోటనంతా తన చిన్ని రెక్కల మీద ఎగరేసుకుపోతుంది

What undeciferable experience spread into the red capillaries of my eyeballs, how can I say? The whole world looks completely different.

A tree blows its checks, and holding a flower between two branches, plays it as Shehnai– throwing just one melody,a bulbul carried away on its tiny wings the whole garden.

పద్యం 3

నా స్మృతి మీద ఒక స్తంభం విరిగి పడింది నాగొంతుమీద గడ్డి మొలిచింది గోవులు తిని ఘూవల యంమీద పిల్లలందరికీ పాలిచ్చాయి పిల్లల్లో నాగొంతు పద్యాలై పల్లవించింది వాటి మీద పడి బంగారు మూర్ఛపోయింది దేవుడు కాళిదాసై కన్నీళ్ళతో చేతులు కడుక్కున్నాడు

మేజా మీద రోజాల సముద్రాల్లా కన్నీటి బిందువులు కుప్పపోశాను అవి చూచి పశ్చిమాన బంగారు చచ్చిపోయింది

కిరణాలు నా కలల్ని మొలకెత్తనీడం లేదు వాటిని లోకాంతర చీకట్ల మట్టిలో పెంచుతాను సమాధిలోకి పోతాను

నా సమాధిని బంగారు గాలివానలతో తుడిచి శతాబ్దుల రెక్కలతో అలంకరిస్తాను - నింపుతాను సంధ్యాల రక్తిమతో, కీర్తిఖరిత ఆత్మహత్యలు వెద జల్లుతాను

కాంతుల కుంతలాలతో నిండిన నా తల కోసి రత్నాల పళ్ళెంలోపెట్టి సమర్పిస్తాను దానిలోంచి ఎర్ర గులాబులు రాలుతాయి సంధ్యల్లా పసికందుల్లా ఆలివ్ జాతుల పురంధ్రుల్లా

Poem 3

On my memory a pillar broke and crashed, grass grew on my voice. The cows grazed and gave milk to the children of the earth; in the throats of the children my voice sprouted as poems–And gold fainted on them; god entered Kalidas and washed his hands with tears.

I heaped up all the drops of my tears like oceans of roses on the table, gold in the west looked at them and killed itself.

Here beams of light donot let my dreams sprout I will grow them in the dark earth of distant worlds. I will go into my grave.

With storms of gold I wash my grave. I adorn it with the wings of centuries. I fill it with the crimsons of sundown and, scatter on it famed suicides. I cut my head overflowing with locks of light and, placing it in a bejewelled platter offer it—

From it, drop red red roses like evenings, like children, like ladies of olive races

పద్యాం 4

మౌనంగా ఉన్న పూల సముత్తంలో నోరు విప్పని శైలచిత్రాలగ్రామాల గదిచేతులో ఎన్నో అవ మానాలు అనుభవించి దీపం కాస్తా ఆరిపోతుంది కానీ గదే నష్టపడుతుంది చీకటిచేత మింగబడి

అప్పుడు ఒక ఆకుకూడా ఒక శతాబ్దంలా రాలు తుంది-ఆ నల్లరాతి కింద గొంతునలిగిన ఒక నీరుందో లేక నా విరిగిపోయిన గొంతుందో...ఏ దేశ ద్రిమ్మరి గాలి వచ్చి దాన్ని దొర్లించి నాకు నా రహస్యాన్ని స్వాధీనం చేస్తుందో తెలీదు

ప్రతి వాన జల్లుకూ నా జీవిత లోయ రంగులు మారుస్తుంది ఆదే నదిలో నేను రెండోసారి ఈదడం లేదు పుట్టినప్పుడు పెట్టిన పేరుతోనే మారుతున్న నన్ను లోకం ఇంకా పిలుస్తోంది-ప్రవాహంలో అదే నీరు ఎప్పుడూ ఉండదని తెలీదు

సాయంకాలం సిగరెట్టు కాలుస్తోంది మెలికెలు తిరుగుతూ నక్షత్రాల్లోకి పోతున్న పొగచక్రాల్ని వెనక్కి పిలిచి మళ్ళీ వాటిని సిగరెట్టుగా చెయ్యాలని చూస్తోంది

Poem 4

In the presence of the silent flowers, and the dumb paintings staring from their gilded frames, the light expires suffering humiliation at the hands of the room. But it is the room which suffers swallowed by darkness.
Then, even thefall of a leaf sounds likethe fall of a century—

Underneath that huge boulder is there a water with its throat crushed? Or is it my voice fractured and lost ?
Which wandering wind, a vagabond will arrive to upturn it and, recover my secret to me, I have yet to know.

With each shower of rainthe valley of my life changes its hues. I donot swim in the same stream twice; but the world calls me by the same name, given to me as a child. They donot know that the same water never remains in a flowing stream.

The evening is smoking a cigerette and trying to call back the circles of smoke escaping into stars, hoping to recompose them back again, into the tiny cigerette.

పద్యం 5

నాస్మృతుల ఉషస్సుల్లో నిదురిస్తున్న దుఃఖ జలాల్ని అక్కడ పశువులు తాగు తున్నాయి హారిత శాద్వల తీరాలమీద కూర్చున్న నగ్నశిశువులు తామర తూళ్ళతో షహానాయీలు ఊదుతున్నారు వసంత స్వప్నాల మత్తులో తేలుతూ కాలువలు కాలువల్ని పిలుస్తున్నాయి చెట్లుచెట్లను పిలుస్తున్నాయి భూమ్యాకాశాల నాడీ మండలం సంతోష కేకల ప్రకంపనలతో నర్తిస్తోంది

మబ్బులెక్కి ఏడుస్తున్న చంద్రబాలుడు భారీ భూదృశ్యాలమీద వెన్నెల కుమ్మరించాడు వేణువుకు మానవుడు పోసిన జీవం వెయ్యిస్వరాలతో వేదన అనుభవిస్తోంది

పూలతుఫానులు సంధ్యల తుఫానులు వచ్చి అక్కడ విడిదిచేశాయి — చూచుకంలా మిసమిస లాడే కృష్ణద్రాక్షలో వ్రేలాడుతున్న రక్తనాళాల జీవమండలం నక్షత్రగుచ్ఛాల్ని పిలిచింది దిగిరమ్మని

హిమాలయాలు భూమధ్యరేఖకు దూరంగా పడుకోబెట్టిపోయిన నగ్నశిశువు గంగానది ఇసుక తీరాలమధ్య మూసిన పుస్తకంలా నిదురిస్తోంది తొలి కిరణం తగలగానే నీరయ్ పారిపోయింది

అమావాస్య చంద్రుడి చివరిముక్కను కూడా నోట్లో వేసుకుంది

Poem 5

Birds are drinking waters of sorrow, sleeping in the dawns of my memories—

Naked children, sitting on green shores of grass are playing shehna with lotus stumps,
Drunk with dreams of spring, brooks are calling brooks,
Trees are calling trees
And the entire system of nerves of universal space, is vibrating with joy.

The boy moon, who was crying climbing on the clouds, poured out moonshine on huge landscapes.

The life aroused by man in the flute wasexpressing its agony in a thousand octaves—
stormsof sunsets, storms of flowers, arrived and camped there,
The world of life of the arteries, hanging in the globe of black grape, shinning like a nipple is inviting the archipelagoes of stars to descend to earth.

Little naked child, Ganges, laid to bed by the Himalayas, away from the equator
was sleeping in the sands between the shores, like a folded book, The moment the first ray of dawn touched her, she turned into water and fled away.

Amavasya, the pot–bellied night of stars, dropped into its mouth even the last slice of moon·

పద్యం 6

నీలిగా విరగబూచిన జాకరాండాశాఖల్ని ఆశ్ర యించి కూర్చున్నా ఒకఉదయం – మడగాస్కర్ రాజధాని దూరదూర మధ్యాహ్నల నీలిపూల నీడల్లో వాలింది నామనస్సు, ఒక రెక్కల జంతువు: దాని పరిపుష్టదేహపు పాతగాయాలు కార్చే నీలినీలి రంగులు స్వాప్నిక వీథుల్లో రాలుతూ అలా అలా పోతున్నాయి మలయా మర్మభూముల్లోకి ఆఫ్రికానేల మూలధాతువుల్లోకి

ఆ తామస ఖండాల అంతరాళాల్లో షూర్మిక దేవతా సమూహాలుచేసే నృత్యాలూ అగరుధూపకోపోద్రే కాలు రేపే మేఘాలూ ఢమరుఢక్కాదిచర్మ వాద్యాల కంఠనాళాల్లోనుంచి మూకలు మూకలుగా దూకే భూతప్రేత పిశాచాలూ శబ్దంలో అధివసించే సూక్ష్మ శక్తికి లొంగి సంగీతాల్లా మసలే చరాచరవస్తుజాల ప్రకంపనాలూ అంతా ఒక విచిత్ర ధూమ్రమండలం: పౌరాణికము, అతీతము, అద్భుతము, మార్మికము, రాక్షస పదార్థము అన్నిమిశ్రితమై ఒక అలౌకిక మత్తు కలిగించే సీమ అది–

ఆ ధూమం నా ఆధునిక మస్తిష్క కుహరాల్లోకి ఐంద్రజాలికంగా చొచ్చుకొని మాయానగరాలు నిర్మి స్తోంది – ఎక్కడో ఒక్కటే ఒక్కమబ్బు ఒంటరిగా కనుపిస్తోంది ఆకాశంలో, అది అనిపిస్తోంద చిలకల గుంపులు ఎగిరిపోయి వాలే వెండిద్వీపంలా అందులో

Poem 6

I sat down one morning, taking shelter under the shades of a Jacaranda tree which flared up into millions of blue flowers. My mind a winged animal flew into the blue shadows of the capital city of Madagascar—

The blue, blue colours, dropped along the dreamy streets, by the old wounds of its oppulent body were leading along into the mysterious lands of Malaya, into the elementary labyrinths or the African soil, into the subterranean psychic depths of those dark continents populated by black dances of the mystic gods, filled with ravishing clouds of smoke spit out by growling incense of oriental censers, phantoms of all hideous forms and faces leaping out in multitudes from the hoary throats of native drums—

The vibrating world of the inanimate and animate things behaving like music subjugated and controlled by the subtle power of the word, the whole thing a fantastic world of bizarre shapes where myth, mystery, marvel, savage blend and create a vertigo of other-worldliness.

The smoke creeps, and crawls craftily into the cores and niches of my modern brain, builds a whole metropolis of hypnotism;

నా ఊహ ఒక కుటీరంలా నేనక్కడ సరస్సులో తేలే చందమామను పట్టుకోడానికి వల విసిరేసి కూర్చొ ఉన్న జాలరిగా ఆ సరస్సులో నీళ్ళు నేను కలల్లో చూచిన ఉషఃకాంతుల్లా

శాఖలనుంచి ఆకులు పుట్టుకొచ్చినట్లు నా శ్వాస తగిలితే శబ్దాలకు కాళ్ళొస్తాయి నా స్పర్శసోకితే వీణల్లో వేణువుల్లో మృదంగాల్లో నిదురించే అప్స రసల దేశాలు మేలుకుంటాయి అంతర్లోకాల్లోకి గుంపులు గుంపులుగా అవతరించి పూలపండుగలు చేసుకుంటాయి ఏవో అనిర్వచనీయమైన బాధల అందాలు అడవులై అల్లకుంటాయి ఆ అడవుల్లో పడి ఉన్న శిలకూడా ఒక కలగంటున్న ప్రాణే

నా శరీరం నా యుగీన తర్కానికి ఖైదీ అయ్ నేను నాస్మృతియాన సుఖాలన్నీ కోల్పోయాను కానీ నాలోఉన్న జంతువు సృష్టి పరంపరల తర్కాన్ని సమస్తమూ వాసనలుచేసి మోసుకొని వస్తుంది, గర్భంనుంచి గర్భానికి నేను చేశే అనంతప్రయా ణంలో

నేను ఘనీభవిస్తే ఒక నామరూపాత్మక దేహం నేను ద్రవీభవిస్తే ఒక జ్ఞాపకాల ప్రవాహం: నేనున్న చోట ఇప్పుడు లేను ఎప్పుడూలేను

చిల్లర దేవతలు సిద్ధాంతాలు చెపుతారు నేను మధువందిస్తాను రండి నాతోకలిసి — నేనిచ్చే మధువు సేవించండి, దేవతల్లా ఆకాశంలో తిరగండి

Somewhere in the yonder depths of the sky a solitary cloud floats, looks like a silver island where colonies of green parrots migrate....there my fancy perches, like a cottage and I like a lost fisherman sitting by a lake with my net thrown in it, to capture the moon floating in its waters; the waters of the lake resembling the light of dawn, seen by me in dreams.
Like fresh leaves from mere branches, at the touch of my breath, words acquire feet, and countries and countries of nymphs and mermaids sleeping in sitars, flutes and mridangs wake up and descend into the subconscious world thronging to celebrate festivals of springs. Some beauties of inexplicable pains spread like dense massive forests;
In those forests, even a stone is a dreaming object.
My corporeal being caught as prisoner in the reason of my age, I lost all pleasures of air-travel that the craft of my memory confers on me. But my animal converting all the reasoning of generations of creation into intuition carries the golden load with me in my endless journey from womb to womb.

If I am solidified, I am a physical body with a form and a name, if I am liquified I am a flow of memories,
I am not present where I was, and I am never.
The sundry gods give you theories, I give you wine—come join me and be drunk with the wine that I offer and wander in the sky like winged gods

పద్యం 7

పొలికేకలు పోగుచేసుకుంటూ వచ్చే హోరు గాలి చేతుల్నించి తప్పించుకుందామని పుస్తకాల అడవుల్లోకి పారిపోయాను అక్కడ కుప్పలు కుప్పలుగా రాలిపడి ఉన్న ఆకుల్లో తల పోగొట్టు కున్నాను ఇప్పుడు పరుగెత్తే ప్రవాహం కూడా నా నీడని దోచుకు పోవాలని చూస్తోంది

ఓ ప్రశాంత పొలాల్లారా ఓ దిశాంత శాద్వ లాల్లారా మీ చూపుల సంగీతంలో పడుకుంటాను శాంతికోసం–నా అంతర్లోకచిత్రాల రంగులు నెమరు వేసుకుంటాను

సృజనాత్మక కళలుచిందే రంగులు నింపిన గిన్నెలు పువ్వులు; జీవన కాంతులు చిమ్ముతూ నడిచే శమ్మెలు మనుషులు–సృష్టిఅంతా ఒక పువ్వు ఐ నా అంతరాళపు వెండి జలాల్లో రెక్కలు విచ్చుతోంది, పురాతన సువాసనలు పుక్కిలిస్తోంది

మదిలోకి ఆకుల జనాభాల్ని తీసుకొస్తున్నాయి కొమ్మలు కొమ్మల్లో పాటలు పండి వేలాడు తున్నాయి గుత్తులుగుత్తులుగా

నేను ఆనందం మీద వెల్లకిలా పడుకో ఉన్నాను సృష్టిలో ఏవీ నిశ్చలంగాలేవు శిశువులు చెట్లు కొండలు

Poem 7

I fled away into the forests of books escaping from the clutches of howling winds
that came gathering wild shouts of raw humanity from towns and cities.
I lost my head in the leaves that they dropped in heaps and heaps all around.
Now, even the flood that is flowing away wants to rob me of my shadow.

O fields of peace
O green turfs of horizons—
I would lie down to rest in the music of your tranquilizing looks, ruminating the dawns of my inner worlds.

Flowers are cups, filled with colours of creative pulse—
Men are walking candleabras throwing living lustre of the span of human journey—
All creation, turns into a flower and opens its petals in the silvery waters of my consciousness
It exudes the most pre-historic smells.
Branches enter my heart bringing a whole population of leaves inside—
bunches and bunches of song hang, ripe like fruits. And I wallow myself in perfect bliss.
In creation nothing is still—
All move and float like angelic forms; the children, the trees, the hills, the pastures, the cows, and the sheep, whole herds and flocks of them:

పచ్చికబయళ్ళు గోపురాలు గొర్రెల మందలు అన్నీ కదులుతున్నాయి తేలుతున్నాయి ద్వైవీయ రూపాల్లా పిల్లనగ్రోవి రంధ్రాల్లోకి పోతున్నాయి పాటలుగా మారి వస్తున్నాయి కాలపు అనంతత్వాన్ని గానంచేస్తూ

అన్ని వైపులు ఒక్కసారి పట్టుకుందామని• అన్ని అపరిచిత పరిచిత వస్తువుల రూపు రేఖల్ని విడదీసి పోగులు పెడుతోంది కన్ను; మళ్ళీ ఆ రేఖల్ని మరో విన్యాసంలో కలిపి నూతన రూపాలు సృష్టించి మరో విచిత్ర జగత్తునే మేల్కొల్పుతూ ఉంది ప్రతి దృశ్యమాన వస్తువునూ అంతఃప్రపంచ రహస్య భాషగా తర్జుమా చేస్తోంది జీవజాలపు స్పందన లన్నిటనీ స్వరాలుగా అక్షరాలుగా అణువులుగా మార్చి గాలిలోకి విడుదల చేస్తోంది నా చేతనాంతరాల్లో శ్వాసపీల్చే ప్రపంచాల జనాభాలో ఒక ప్రగాఢ సంభాషణ పరుచుకుంటోంది

వంకర టింకర్లుగా ఎరుగుతున్న సీతాకోకచిలుక శూన్యంలో గీతలు గీచి నా జాగృతి లోకాలకు రంగురంగుల సరిహద్దులు నిర్మించింది

They enter the round holes of the flute and flow out as rare melodies of continuing time.

The eye is dismembering the lines and strokes of all known and unknown objeets, trying to hold all dimensions at once.

And again in another pattern regrouping them, to create new forms and wake up a new world of wonderment. It is translating every visible thing into the secret code language of the mysterious sub-world;

It is transforming the inarticulate voices of all pulsating life into melodies, into syllables and molecules and releasing them into wind.

A great dialogue was spreading among the vast populations of the inner worlds that inhabit my consciousness.

The butterfly,romping about in the void drawing zig zag coloured lines, raised bounderies to the worlds of my wakefulness.

పద్యం 8

నాలో నిద్రిస్తున్న రహస్యకళల్ని అప్పుడప్పుడూ నిద్రలేపుతుంటా ఒక పువ్వు ఊదా నీడలో నుల్చుని ఒక స్వరాన్ని మేల్కొల్పుతాను ఒక సముద్రపు వీరతరంగం ముందు కూర్చుని ఒక మారుత శకలాన్ని గాలి వానగా మలుస్తాను రోజుకో రేఖ కలుపుకుని బలిసే చందమామను అనుకుని ఒక వెన్నెల దేవతావాహన చేస్తాను నా ఆత్మ వెండితనం చెట్ల ఆకుల్ని కలల జలాల్లో ముంచి తేలుస్తుంది-నే నెక్కడనుల్చొని ఉన్నానో నాకే తెలీదు ఎందుకంటే నా స్మృతుల పాదాలు అవ్యక్త భూతకాల ధూమ్రస్థలాల్లో తేలుతున్నాయి

గాలిలో ఉన్న పక్షులన్ని కలిసినా నా పాటతో పోటీ పడలేవు నా పాట ఆర్కిటిక్ సముద్ర కన్య నా కంఠ సీమల్లో చెక్కిన శిల్పం-నాది దేశద్రిమ్మరి పాట-ఎన్నో జిహ్వాలమీద దేశాలమీద ప్రజలమీద దొర్లి వస్తూ పోగు చేసుకున్న పాట అది-ఏ నదిలో నీరయినా తాగుతూ ఏ సీమ గాలయినా పీలుస్తూ వ్యాకరణాన్ని తొక్కుతూ మధుర స్వరాలు ఏరుకుంటూ వచ్చిన పాట

నా పాటకు మాటల్లేవు మధురిమే ఉంది నా లేని మాటల లేతనీడల్లో నక్షత్రాలు సేద తీర్చుకుంటాయి

Poem 8

I wake up now and then, mystic crescents of the dark worlds slumbering in my blood.
I remember standing in the pink shade of a flower and rousing a melody.
I sit before the heroic wave of a sea, aud sculpture a chunk of wind into a storm.
I lean against a moon who grows adding one crescent each day to its self and invoke the angel of moon light.
The silver of my soul drowns the leafy branches in waters of dreams;
I donot know where I stand, because the feet of memory float in the mazes of undecipherable past.

Even all the birds in the air combined, cannot compete with my song, grafted in my throat by the mermaid of Arctic seas.
My song, the nomadic song of the stock, has no words but only melodies; gathered rolling over tongues and countries and peoples-Drinking in any river, breathing the air of every land Crushing grammer but picking up rhymes.
My song has no words but music; In the childlike shadows of my wordless words, the stars of the sky come to rest.
The agitations of countries and nations donot step in here,
But only soft and fluffy red wolves, children like supple dough of silver, birds which dye their feathers in the crimson of sunsets—

అక్కడ దేశాల జాతుల కోలాహాలం అడుగుపెట్టదు
మృదువైన ఎర్రటి తో డేళ్ళూ వెండి ముద్దల్లాంటి
శిశువులూ సంధ్యల్లో రెక్కలకు కావి రంగులద్దుకునే
పక్షుల కుటుంబాలూ సంచరిస్తుంటాయి పువ్వుల్లాంటి
ఋతువులు కొండల నడుములకు ఎండలు పూస్తాయి

నా మాటలు తిన్న వాళ్ళు దేశాన్ని చెరుకులా
నములుతున్నారు ప్రతిభాద్వీపకల్పాలుగా అందమైన
గడ్డాలు పెంచుకుంటున్నారు నేనేమో దేశ కాలాలు
విడుదల చేసిన పాటనై మాట నుంచి విడుదలైన
గొంతునై గొంతునుంచి జారిపోయిన స్మృతినై
దిగంతాల్లోకి కలిసిపోదామని కలలు కంటున్నాను–
నక్షత్రాలకు పేర్లు పెట్టి ఆకాశం నుంచి పీకి పురాణా
ల్లోకి ఎక్కించిన వాళ్ళకు తెలీదు ఒక కలలోకి
యాత్ర చేసే ఆత్మకు శబ్దం ఒక గోల పుస్తకం ఒక
కాగితం అని

నా కల పూర్తిగాక ముందే సూర్యుడు అస్త
మిస్తుంటే ఒక రంగుల హిమ బిందువు రక్షించింది
నా అస్తమిస్తున్న ప్రాణాన్ని

wander about in the lands of those shadows. Gentle seasons paint golden sunshine to the waists of hills.

Those who gulped my words are munching the country like a piece of sugarcane. They have donned frizzy beards as the peninsulas of genius !

While I here, keep evolving, to change into a song, released from time and space; then into a voice, unchained from the word. And then into a memory, gliding out of the voice, to travel forever into the horizons.

Those who label names to stars and constellations, tear them from the sky and push them into pages of old scriptures, they cannot realise that to the soul which is on a journey into a dream, the word is a noise and the book is just paper.

As the sun was setting even before my dream had ended,
A tiny dew drop saved my setting life.

పద్యం 9

ప్రొద్దున్నే స్నానమాడి ఒక తామరపువ్వు సరస్సునంతా స్మృతులతో పరిమళ భరితం చేసింది దానికి మూర్ఛపోయి చంద్రుడు అందులో పడి కరిగి పోయాడు

ఆ మత్తులో సరస్సు రాత్రంతా నక్షత్రాల కలలు కంటూ ఉండి పోయింది చంద్రుడ్ని బాల్చిలో పట్టు కుందామని రాత్రి నేను సరస్సుకు పోతే దాని గాఢ సమాధి చూచి భగ్నం చెయ్యడానికి మనసొప్ప లేదు

నక్షత్రాలతో తామర మొగ్గలతో కలల్ని అలంక రించుకున్న ద్రష్టగా సాక్షాత్కరించింది ఆ సరస్సు

వేళ్ళలో నుంచి ఎవడో వేణువులు తీస్తున్నాడు స్వరాలు చంద్రికల్లో పొర్లాడుతున్నాయి నా రక్త రేణువుల మీద-వెన్నెల ఇంద్రజాలంలో వస్తువులు ఎలా మారిపోతాయో సౌందర్య పరివేషాలుధరించు కుని అని చూస్తూ నిల్చున్నా కనురెప్పలు వెన్నెట్లో నాని ఉబ్బి బరువెక్కాయి

నే నెప్పుడూ ఒక రాగానికి మేళవించిన తీగెనని తెలుసుకున్నా-నా స్మృతుల బాలతృణాలతో మధుర సమాసాలు అల్లేదీ అజ్ఞాత దిగంతాల్లో జన్మవృత్తాంతం కోల్పోయినదీ అయిన ఒకానొక రాగానికి మేళ వించిన తీగెనని తెలుసుకున్నా

Poem 9

Early in the morning a lotus flower had a bath in the lake, and filled the waters with its perfume of memories,

The moon swooned upon the waters and melted away.

Drunk with the experience, the lake was dreaming dreams of stars the whole night—

When I went to the lake to catch the moon into my bucket, I did not have the heart to disturb it from its reverie—

The lake appeared like a great visionary who made his dreams out of stars and lotus buds.

Someone was drawing out flutes from his fingers, the notes were rolling upon the moonlight on the sands of my blood,

I stood, looking with wonder how in the mesmerism of moon, things change wearing halos of angelic beauty—

My eyelids soaked in moonshine swelled and became heavy,

I realised then that I am a being always tuned to a melody, which turns phrases out of reads of memories, whose origins are lost in unknown horizons.

పద్యం 10

కొమ్మలో పక్షి కూస్తే నాదైనిక వ్యవహారాలన్నీ ఒక్కక్షణం ఆపి శ్రద్ధగా వింటాను నా కవితా ఋతువుల్లో నా జిహ్వ ఒక పూచిన శాఖలా బరువెక్కి ఎన్ని శబ్దాలు పూస్తుందో దానికే తెలుసు ఆ శాఖ ఎలా నా శరీరకణాల్లోకి ప్రవేశించి వ్యాపిస్తుందో దానికే తెలుసు

ఇవాళ నా నోట్లో వాగ్దేవత ఒక పిప్పరమింటులా నిలిచింది ఒక పద్యం రాద్దామని ఉపమానాలు ఉత్ప్రేక్షలు అతిశయోక్తులు ఇంకా ఇతర కవిత్వపు పనిముట్లు ఎన్నో అన్నీ శుభ్రంగా సబ్బుతో కడిగి టేబిలు మీద పెట్టాను అవి నా సనాతన రక్త సరోవరాల్లో నుంచి అప్పుడే వెలువడిన జలకన్యల్లా తళతళలాడుతున్నాయి — నా గొంతులో పూల కొమ్మలు నిమ్మగుత్తులు ఊగిసలాడుతున్నాయి ఊహా పవనాల్లో

నెచ్చెలి దేహంలో మోహంతో ఉరికే రక్తం గదిలో కొంటె సంధ్యలు కాస్తోంది

ఇంతలో రోడ్డులో గాలివాన కిటికీలోంచి వచ్చి అన్నిటినీ ఎగరగొట్టేసింది గదినిండా గాయాలు చల్లి వెళ్ళిపోయింది

Peom 10

When a bird sings in the branch
I inturrupt my daily routine for a moment and
listen with great attention.

That bird alone knows, in my seasons of poetry
how many glorious words my lips blossomed like
a branch that ingresses into the chromozomes of
the cells of my being—
Today on my tongue stands the angel of sound
like a peppermint,
With bubbling enthusiasm to make a poem, I
washed with soap and polished my similies,
metaphors, hyperboles and other tools of my
craft,
Then laid them out on the table, where they
looked like nymphs that came out freshly from
pools of my prehistoric blood,
In my throat, branches of flowers, bunches of
lemons were swinging in the breezes of wild
fancy,
Blood leaping with love in the veins of my be-
loved was blooming impish evenings in the
room. When, all of a sudden
The storm on the road came in through the
window and blew off all my poetic wares
And disappeared bruising the room.

The song which bathed in sorrow, its naked
body was still wet with tears, the paper which

శోకంలో స్నానమాడి వచ్చిన గీతిక నగ్నశరీరం ఇంకా అశ్రువులతో తడిసే ఉంది పొందవలసిన కాంతి లోకాల్ని పోగొట్టుకున్న కౌగితం బావురు మంది నన్ను చూచి

ఏన్నో ఋతువులు గాలికి కొట్టుకుపోయినప్పటికీ ఒక చైత్రమాసపు జ్ఞాపకం ఇంకా నా శిథిల శాఖల్లో చిక్కుకునే ఉంది

రాత్రంతా నాలో అగ్ని పర్వతాల కపాలాలు బ్రద్దలై ఏవో కాంతిగుంపులు పరుగులెత్తినట్లు చంద్ర మండలాలు వెండికంచాల్లా దొర్లుతూనే ఉన్నాయి కౌగితాల మైదానాల్లోకి పుస్తకాల లోయల్లోకి

పాలబాట ఆకాశమండలపు ఇరుసులా కిర్రునతిరిగి భళ్ళున తెల్లవారింది రోడ్డులో ఏదో ఒక భావపు తునక నములుకుంటూ పోతున్నాడు ఎవడో ఆవారా

నిన్నంతా ఆకాశాన్ని వేధించిన తుఫానుకు ఆ కరిగిపోతున్న చంద్రుడు ఒక ఫులుస్టాపు !

lost the aspired worlds of light, wept looking at me.

Though many seasons of mine were blown off in the wind,

One little piece of memory of Chaitra still lies caught in my ravaged branches.

The whole night, in me, the skulls of volcanos exploded and some multitudes of light rushed out, circles of moons like silver plates were tumbling down into the plains of papers and into the volumes of my books.

Like an axel of the wheel of sky

The milky-way creaked and turned; at once it was morning;

On the road outside, a vagabond was walking along, chewing a piece of thought.

To the storm that continuously harassed the skies the whole of yesterday, that transparent moon is a full-stop

పద్యం 11

గదిలో వత్తి అంటించడం గదిలో వస్తువులకు నీడ లివ్వడమే-పుట్టిన పద్యం గుండెకు ఒకవైపే ఎండకాస్తుంది

నా శయ్యలో రాత్రి జసచేశింది-తన తామస పరిమళాలూ తన నక్షత్ర కాంతుల మర్మరధ్వనులూ తన సమస్త మార్మిక జగత్తులూ అలంకరించుకుని వచ్చి నా బాహువుల్లో ఒదుక్కుంది, ''మబ్బుల అడ్రసు ఆకాశం, నా అడ్రసు నీ హృదయం,'' అని చెవిలో ఊదింది ఆ మెళిరోజాలు రోజాలు పూచాయి నా అన్ని ఇంద్రియాల్లోనూ

నా దంతాలతో రాత్రి కండల సౌకుమార్యాన్ని హాయిగా నములుకుంటున్నాను రాత్రిని మధువుతో తడిపి అంగుళులతో పిసుకుతున్నా నా నిద్రకూ నా స్వప్నలోక ప్రయాణానికీ సరిపడే ఆకారం ఇద్దామని. జలకన్యలు వనకన్యలు గంధర్వకన్యలు క్రీడించే రెక్కల జగత్తుల్లోకి పోదామని-

పూలగుంపులు చేసిన తిరుగుబాటులో హత్య చేయబడిన ఆత్మలు నా అర్థనిమీలితచేతన పాడే గీతికలో కలిసి నా పెదవుల మీదినుంచి పొర్లిపోయి ప్రవహిస్తున్నాయి నా కలల్లో మామిడి పళ్ళుమిఠ్ఠమి చందమామల్లా వ్రేలాడుతున్నాయి దైనిక తుఫానుల్లో నలిగిన నా ఆకుల గాయాల్ని కడిగి కట్లు కడుతున్నాయి నాసిళిథ స్వప్నాలు-

Peom 11

Lighting the wick in the room,is giving shadows to the objects of the room. A poem born gives sun to one side of the heart only.
Night camped in my bed with all its dark perfumes. the murmurring sounds of rays of stars, and with all the worlds of sensuous mystery nuzzled into my arms, whispering in my ear: 'the address of the clouds is the sky, my address is your heart'—
Her dark aromatic hair quarried coconut groves into all my senses.

I chewed, cozily, the tender muscles of night between my teeth: wetting the night with liquor, kneading it with my fingers to give it a shape suitable to my sleep and my journey into the world of my fairylands of mermaids, nymphs, imps, angels into a winged world;
Souls assasinated in the revolt of flowers were melting in multitudes in my song,hummed by my half-awake, half-asleep under-world and overflowing my lips. Bunches of mango fruits were hanging in my dreams like moons of Ashtami—
My midnight dreams were washing the wounds of my leaves bruised in my day's storms.

Idle breeze, the crusader among flowers, will learn the art of melody only when it is trapped in the wild bushes of bamboos,
Only when the strings of life are touched that life begins to trickle out truths;

పూలల్లో నైతిక దండయాత్రలు చేసే సోమరి గాలి వెదురు పొదల్లో చిక్కుకున్నప్పుడే రాగాలు తీసే విద్య నేర్చుకుంటుంది జీవితపు తీగెలు స్పృశిస్తేనే గదా అది తత్వాలొలుకుతుంది

ఎన్ని వెన్నెల రాత్రులలో కలిసి చేసిన గాయాల్ని ఒక్క చందమామ మాన్పుతుందని నా నమ్మకం; అందుకే ఈ చెలరేగే గాలివానల గాలికి గగనంలో నుంచి ఆ చందమామ ఎక్కడ ఎగిరిపోతుందో అని నా భయం

దినం తర్కిస్తుంది రాత్రి కలలు కంటుంది; ఒక్క రాత్రిలో వసంతం పోయి గ్రీష్మం వచ్చి కేశాలన్ని ఎండలో మునిగిపోయాయి

వెన్నెట్లో తిరుగుతున్న మేఘనౌక చంద్రదీవికి తగిలి పగిలిపోయింది నా దుఃఖాల్ని నా ప్రేమల్ని అన్నిటినీ కవర్లో పెట్టి పోస్టులో వేసి వచ్చాను

I believe, that the wounds made by many moonlit nights are healed by one moon; that is why
I fear, what would one do if the moon is blown off from the sky by the raging gales of the day?
Day argues, night dreams. In one night the spring flew away and summer arrived, drowning all the hair in the sun—

That cloud boat, which was cruising in the moonlight, crashed against the island of moon and wrecked,

All my sorrows and all my affections, I placed in an envelope and dropped them in a post-box and returned.

పద్యం 12

నేను ఒక పాట మీద సవారీ చేస్తూ మీ రాత్రుల తీగెల మీద నా స్వరాలు మీటుతుంటాను నేను మరణిస్తే నా కలల్ని మీ కన్నుల్లోకి అతికించు కుంటారు గదా అని-అది తైలంకాదు నా రక్తమే మీ దీపం ఇచ్చే కాంతి-దేని సహాయంతో మీ పుస్తకాల్లో అర్థాలు వికసిస్తాయో-

నా పేజీ మీద ఒక సముద్రం పెడతా దాని మీద ఒక పడవ పెడతా దాని మీద ఒక తుఫాను ఊదుతా అది పద్యమై ఏ తీరాలకు కొట్టుకు పోతుందో చూస్తా...యుగీన శిలల్లో శిలువ వేయ బడిన ప్రాణాల అస్థిపంజరాలున్న ఏ కాలపు తీర రేఖ తాకుతుందో అని చూస్తా

పేజీలను పుష్టికరమైన నా కలల ఆహారం వేసి పోషిస్తా. ఈ కఠోర కార్యాలకోసం వాటి కండలు పెంచుతా

నా తలపుల గుంపులు పిలపిల వాలుతున్నాయి కాగితాల కిటికీల్లో, పాతరాతి యుగపు శైశవ ప్రపం చానికి చెందిన బ్రహ్మాండమైన రూపాలను తమ చిన్న రెక్కల మీద మోసుకుంటూ వచ్చి-సాయంకాల ఆకాశం ఈ శిథిల ప్రపంచపు శరీరం మీద చింకి పేలికలా రాలింది సంధ్య పరుగెత్తే కాలువల ఒడిలో తల దాచుకుంది

Poem 12

Riding over a song, I play my notes on the strings of your nights; so that after me you may graft my dreams into your eyes.
It is not oil, it is my blood that your lamp gives as light under which your books blossom meanings.

On my page I place an ocean, on that ocean I place a boat, and then I blow a storm over the scene and see becoming a poem to what shores it will be washed off. Does it touch the coast-line of time where the skeletons of life lie crucified in the geological rocks?
I feed the pages with nutritious dreams and grow their muscles to face dreadful adventures.

Into the windows of my paper, flocks of thoughts flew in to perch, carrying on their tiny wings the massive shapes of the young paleolithic world. The evening sky fell like a tattered rag on ruins of the world—
Evening has hidden its face in the lap of the streams.

A beauty was bathing in the mirror, feathures of some inarticulate lines were hovering over her lips,
And I was tuning my poems, desiring to bathe in that heart,
Each soul is a melody, if we can hear.

ఒక సౌందర్యమూర్తి అద్దంలో మునిగి స్నానం చేస్తోంది ఏవో వాక్యాల రెక్కలు తన పెదవుల మీద తేనెటీగల్లా ఎగురుతూ ఉండగా... వెనక నేను నా కవిత్వం మీటుతున్నా ఆ హృదయంలో దిగి స్నానం చేద్దామని-ప్రతి ఆత్మా ఒక రాగమే మనం వినాలే గానీ!

పక్షుల రెక్కల్ని పద్యాల పాదాల్ని వాద్యాల కళేబరాల్ని గోర్నికా అవయవాల్ని గోడలకి తగిలించి ఒక ఊహాయాన దుకాణం తెరుద్దామని ఉంది

నేను నా నక్షత్రలోకాల్లో ఉన్న గృహానికి వెళ్ళి పోతా నా నివాసాన్ని ఆకాశానికి మారుద్దామనే ఇవాళ నా ప్రయత్నం

I want to open a workshop of the flying craft of imagination, of phantasy, arranging on the walls the wings of birds, the lines of poems, the skeletons of musical instruments, the limbs of Guernica and so many others;

I shall go back to my home in the worlds of stars, Today my effort is only to change my residence from the earth to the sky.

పద్యం 13

సాయంకాలం పూట కొంచెం పాట కొంచెం చీకటి కొంచెం మధువు కొంచెం నిరీక్ష కావాలి లేక పోతే అది ఒక ఆకు రాలిన క్షణం అవుతుంది

ఒక పుష్పం వికసించిందని పిలుపు వస్తే వెళ్ళి దర్శనం చేసుకున్నాను సూర్యోదయంలా ఉంది చేతులు జోడించాను నాకు తెలీకుండానే ఎవడో తన గొంతు కోకిలలకు జన్మ స్థానమైన వాడు గొంతెత్తి పాడుతున్నాడు

వాజులో ఒక రెమ్మ నానుకుని విలాసంగా వెనక్కి వంగి నులుచున్న గులాబీ ఎలా ఉందంటే పంచమ స్వరానికి గొంతెత్తడానికి ఆకాశం వైపు ముఖ రేఖ యెత్తిన గీతికలా ఉంది ఆ తరుణంలో దాని ఒక్కో రెక్కకు వందేసి వ్యాఖ్యానాలు చెప్ప వచ్చును-మనస్సు ఈ మెలిక సంతరించుకున్న వేళలో సంధ్యామహత్తు సాక్షాత్కరిస్తుంది అప్పుడు తెలుస్తుంది జలపాతం నీటి అథఃపతనం కాదనీ కన్నీరు దుఃఖానికి సంకేతం కాదనీ-పశ్చిమాన పూచిన తార ఆకాశ నీలిమకు చెల్లెలనిపిస్తుంది

ఆకాశపు నీలి చూపులకు నిలువలేని గాజు జీవినీ ఏ ఖహాళుముఖీన రంగుల దారుల్లోనో ఆత్మ పోగొట్టు

Poem 13

At evening—a little bit of music a little bit of darkness a little bit of wine a little bit of waiting a little tension are all essential, otherwise it is a leafless moment.

Call came—that a flower blossomed I visited the flower it was a sunrise I folded my hands unawares and submitted myself to its radiance.
Someone, whose voice was the birthplace of cuckoos was singing aloud.

The rose which was leaning elegantly, on a leaf of a stalk in a vase was like melody which turned its profile heavenward for uttering the note of pancham; in that moment, each one of its petals is pregnant with secrets worth a hundred commentaries,
It is now when time confers this aesthetic twist on the mind that the whole grandeur of the evening appears in its pristine nakedness before you. Then it dawns on consciousness that the waterfall is not the downfall of water,
And that a tear is not the symbol of sorrow.
You feel that the star which bloomed in the leaves of the west, is the sister of the blue of the sky.

I am a soul made of glass, who cannot bear the blue gaze of the sky—

కున్నాను సౌందర్యానుభూతి కండలోకి గుచ్చిన కత్తిలా ఉంటుంది ఒక్కోసారి పెద్దకండే చీల్చివేసి నట్లుంటుంది సుఖదుఃఖాల హద్దులు రద్దయిపోయిన ఆ అనుభూతిలో నాకు సౌందర్య భరిత బాధలతో చావు దగ్గరకు వస్తుంది

నిజంగా ఆ సాయంకాలం మరో పువ్వు అస్తమించింది-

I lost myself in some labyrinths of multi dimensional hues; the ravishing feeling of beauty is like a knife plunged into my flesh, sometimes like tearing away a big chunk of it—

In that experience when the boundries between happiness and sorrow vanish, I am filled with the most beautiful orgy of torture and death approaches me—

Infact that evening another flower had set—

పద్యం 14

ఓ దీపమా నీవు రాత్రి రాకకూ దానితోపాటు వచ్చే నెచ్చెలి అనే తేనె వాకకూ నా జీవతాళ్ల పరిమళ శ్వాసకూ చిహ్నానివి అందుకే నా హృదయం నిన్ను ఆరాధిస్తుంది నీవు రాత్రి వైతాళికుడివి ప్రణయ రహస్యోపనిషత్ గాయకుడివి; నిన్ను సమాగమం కోసమే చేశాడు సృష్టికర్త
నీ మసక మసక నీడల్లో ఒక్క చిరునవ్వే ఒళ్ళంతా మత్తెక్కిస్తుంది కొన్ని కన్నుల్లో గారడీ మెరుస్తుంది నక్షత్రాల్లో నుంచి పాటలు రాలుతాయి-చేపల్లా చెరలాడే రెండు కన్నులు చన్నుల వైభాగాన అలంకరించుకున్న చిన్నది ప్రపంచ చక్రమంతా తిరిగే ఇరుసులా కనిపిస్తుంది లలీక్ గ్లాసులో లాస్యం చేస్తున్న ద్రాక్షారస మేనక తన తనూ రేఖ మీద చూపే ఒంపులూ సొంపులూ నా దేహంలో బందీగా ఉన్న రక్తం ఆతురతగా చూస్తుంది నక్షత్రాలన్నీ దిగి వచ్చి నా చేతనలో నిశ్చలసరోవర జలాల మీద వాలి నిద్రిస్తాయి

నేనూ ఆకాశంలో మెరిసే సప్తర్షుల దగ్గర సెలవు తీసుకుని ఆఖరి బొట్టు కూడా అదృశ్యమైపోయిన సీసాలోకి ద్రవమై ప్రవహించిపోతాను

లలీక్ :- గ్లాసులూ వాజులూ మొదలైన వస్తువుల్ని గొప్ప కళాఖండాలుగా తయారు చేసే చాలా పాత గాజు పరిశ్రమ. ఫ్రాన్సులో

Poem 14

Lamp you are the symbol of the arrival of night and with it the arrival of my beloved, the scented breath of my living time—That is why my heart worships you. You are the heralder of night, you are the singer of the upanishat of love; creator made you only for unions.

In your hazy shadows, a little smile intoxicates a whole body, in some eyes magic shimmers, songs drop from the stars—
That maiden, who decked herself above her breasts with two flirtatious eyes, resemlıng fishes, appears like the very axel on which the entire wheel of the world revolves—

The blood lying imprisoned in my body stares on with rapacious eyes, all the artistic curvatures displayed on the aesthetics of her body by the Menaka of wine waltzing in the Lalique glass,–
All the stars descend from the sky and sleep lying over the still waters of the lake of my consciousness.

I too, take leave of the seven sages shining in the sky and, become liquour and flow into the bottle emptied of even the last drop

పద్యం 15

ఒక్కో రాగం ఒక్కో ఋతువుకూ ఒక్కో సంధ్యకూ అతికినట్లుగా మరో రాగం అతకదు— హిందోళ షహానాయీకి అతికినట్లు శంకరా సితారుకు అతికినట్లు మరోవాటికి అతకవు

ఎవడి పెదవుల నుంచో ఒక సాయంకాలం షహానాయీలు పిండుతోంది నా గుండె తీగెల్ని తన రాగం కోసం మేళవించుకుంటోంది

కొన్ని సాయంకాలాలు నీ బ్రతుకు బరువునంతా తెచ్చి ఒక్కసారి నీ గుండె మీద మోపుతాయి అవి స్వరాల నిషాదమూ నరాల విషాదమూ కలిసిన ఒక అవ్యక్త మిశ్రమం అప్పుడు ఒక్కో లిప్త ఒక సంపూర్ణ జీవన రస లిప్త !

రాగము రంగు దిగులు బుగులుకున్న ఆ తరుణంలో అవన్ని పరస్పర రూపాంతరీకరణీయ వస్తువులే అన్న బోధ ఒకటి కలుగుతుంది

ఒక బరువైన క్షణం దాని రాగాన్ని దాని రంగును దాని రేఖను దాని వేదనను అదే ఎన్నుకుంటుంది మనిషి అసహాయుడై ఆ క్షణపు నిరంకుశత్వానికి లొంగి పోతాడు అప్పుడు రెండు కళ్ళలో నుంచీ గంగా యమునలు కారుతాయి

పద పోదాం జీవన తంత్రుల్ని సడలించి దాన్ని అవతల పెడదాం ఇవాళ ఒక ఆత్మ వెయ్యి బాల బాలికలుగా మారి విశాల శాద్వలాల అమలిన

Poem 15

One melody suits one season and one evening like no other—

Hindol wafts well on the Shehnai Shankara on the sitar as if they are made for each other

An evening was drawing shehnai's from the lips of someone tuning strings of my heart to its own melody.

Some evenings bring the entire weight of life on you chest—they are a mingling of melody and melancholy Then every syllable of time is one, fully slawked in the essence of life.

It is now we realize that poems, tints, melancholy and melody are ultimately all the same transmu able into each other.

The weight of the moment, chooses its own melody, its own line, its own colour and its own sentiment.

Man succumbs helplessly to the tyranny of the moment and from his two eyes flow—

The Ganges and the Jamuna.

Let us go then, loosen the strings of life and put it aside—

And transform each soul into a thousand boys and girls and free them to romp about on expansive green pastures, in pure joy.

హాయిలో పరుగులెత్తేలా చేద్దాం అన్ని కవితలూ చదువుదాం అన్ని కథలూ తిరిగేద్దాం మంచివీ చెడ్డవీ అన్నీ - సోమరితనపు తూలికాశయ్యలో కోమలంగా దొర్లిద్దాం అజంతా చిత్రరేఖల్లాంటి అవయవాల్ని-కాస్సేపు జీవితపు కోరల్లో నుంచి బయటికి వచ్చి మరచి పోయిన ఊపిర్ని మళ్ళీ పిలుద్దాం, కాస్సేపు జీవితంలో నుంచి నిజాల్ని ఖాళీ చేద్దాం శరణార్థుల్లా వర్తమానం నుంచి పారిపోదాం

We shall read all the poems and hear all the stories, the good and the bad—

In the idle bed of feathers we shall lazily roll our limbs, lines and curves resembling the Ajanta forms—

For a brief moment, let us come out of the sabre teeth of life, once again breathe the breath we forgot long ago.

For sometime, let us vacate all realities from the scourge of this putrid life and run away as fugitives from here and now

పద్యం 16

నేను అంతరాత్మ ముందు పద్మాసనం వేసుకుని కూర్చుని అరుస్తున్న నిశ్శబ్దాల గంధపు చెక్కలు ఆ హోమజ్వాలల్లో విసిరేస్తున్నా

నేను దేని మీద నా సచేతనశిల్పం చెక్కుతున్నానో ఆ శబ్దం నన్ను మృత్యువు నుంచి రక్షించుకోడానికి నేను లేపుతున్న అభ్రంకషదుర్గం నన్ను అది నా దేశకాల నిరవధికత్వంలోకి విసిరేస్తుంది ఫారోవా నిర్మించిన పిరమిడ్ వాడు వ్యర్థంగా మృత్యువుతో చేసుకున్న రాజీ

ఒకటి దురహంకారానికి స్మారకచిహ్నం రెండోది మానవతాజ్యోతిక శైలస్థానం ఒకటి పీడిత బానిసలు కట్టిన శిల మరొకటి ఋషి ఆత్మ నిర్మించిన కళ

నేను ప్రస్తరాలతో మనిషి పశుత్వానికి ఆనకట్టలు కడతాను వాడు పశుత్వంతో మనిషికి ఆనకట్టలు కడతాడు

సముద్రాలు సముద్రాలే ఇంకిపోయే జీవన గ్రీష్మంలో భూమిమీది ఫారోవాలు ఇంకిపోతాయి కానీ గడ్డిపోచసిరలో నివసించే ఒక రసార్ద్రజీవి హిమ బిందువు బ్రతికేఉంటుంది తన అజరామర చైతన్య కాంతులు విరజిమ్ముతూ

వాడికి తెలీదు అది కొండలమీద హృదయాన్ని జెండాలా పాతిన తపస్వి -

Poem 16

I sit in padmasan, before my conscience and throw into its mysterious flames, sandle wood, pieces of screaming silences.

The word, on which I sculpture the conscious art of my soul is my sky-scraping fortress which I raise as my defence against death which catapults me into my space-time continuum,

The pyramid which Pharoa built is a futile truce that he made with death, a weakling;

One, is a magnificient monument to vanity anp arrogance, the other just a drop of oil contributed to keep the light of humanity burning—

One is just a stone built by oppressed slaves another is art raised by ones own soul.

I build dams to the beastiality of man with books.

He builds dams with beastiality to man.

In the scorching summer of life, oceans them selves evaporate

The pharoas of the earth also vanish

But the humblest being, the dew drop that resides in the blades of grass lives on scattering brilliant hues of its immortal consciousness around.

The Pharao does not know that the sage in nature has planted its heart like a flag on the peaks of hills

పద్యం 17

నా చిక్కటి పొగడచెట్టు కొమ్మల్లోచేరి ఆ సాయంత్రం ఒకపక్షి గొంతులోనుంచి పాటలు. పితుకుతోంది

కిటికీలో సంధ్యా రెండు పక్షులూ కలిసి ఒక తైల వర్ణచిత్రం కనిపించింది అవి రెండు బిందువులై చివరకు కాషాయగగనం మిగిలింది కిటికీలో వ్రేలాడుతూ

చీకటి చిక్కబడేకొద్దీ ఒక వేళ వస్తుంది అన్నీ ఏకమై, మన ఉనికిలోఉన్న అడ్డుగీతలన్నీ లేచి నిల్చుని నిలువు గీతలవుతాయి నీ లోకంలో మరోలోకం మరోలోకంలో ఇంకో లోకం ఇలా కుక్షిలో కోట్లాది బ్రహ్మాండాలు పెరుగుతూ పోతాయి అంతరిక్ష సీమల్లో టాలెమీ గోళాల్లా

గదిలో, టేబిళ్ళమీది బొమ్మల్లో, జింకలెక్కి పరుగులెత్తుతున్న చైనామునులు జింకలు దిగివస్తారు. క్రిస్పానీ చిత్రాల్లో వెన్నిస్ భవనాల నితంబాలు. చుంబిస్తూపోయే కాలువ-కాలువమీద తేలుతూపోయే పడవ-పడవలో కదులుతున్న మనుషులు-వాళ్ళని పిలుద్దామని తటాల్న నా గొంతు లేవబోయింది. రిఖ్, కరేల్ వెల్ట్, రావల్ చౌడాల చేతుల్లో విక సించిన చిత్రరేఖలు చిత్రాల్లోంచి దూకివస్తాయి. గొంతులో లిల్లీలకాడలు దింపుకుని లాలిమలు వెల్లి

Poem 17

Evening entered the branches of my dence Mol–sari tree and was milking melodies from the throat of a bird—

In the window—the evening and two birds–combine to make an oil painting—slowly the birds become two dots—and finally—a crimson sky is left hanging alone—

As darkness thickens—a time comes in our beings—when all objects become one—and the horizontal lines in us—rise and stand up as vertical lines—

In your world another world rises—and in that world yet another world—

And like that in your belly—millions of galaxies after galaxies—keep multiplying within—like ptolemaic spheres in the celestial realms—

Those chinese saints—riding on stags among the dolls—on the tables in the room—oome down descending from their saddles—

The water rolls by kissing the hips of venecian buildings in the paintings of Crispani—a boat floating on the waters and the men moving in the boat—suddenly, my voice rises to call them–

The strokes of brush—that blossomed in the hands of Rieckh, Karal–Veldt, Raval, Chavda take life–and jump out from their gilded frames to reach me—

In the still limbs of the Moıano vase which pierces into its throat the stems of lilies and

విరిసే మొరానోవాజు నిశ్చలఅవయవాల్లో కోమల
కదలికలు అంకురిస్తాయి

ఒక చైత్రమాసపు చివరిపువ్వు రాలిపోతూ నన్ను
కోరిన చివరికోరిక "నాకోసం ఒక్కసారైనా ఏడు
స్తావుగదూ" అన్నది గుండెలో కసుక్కున గుచ్చు
కుంటుంది గాలి పరిమళాలు మోసుకొని పాడుతూ
వస్తుంది గాని ప్రేమ అనే పువ్వులో విషాదమే
మకరందం అని తోస్తుంది

ఈ పుస్తకాలూ ఈ చొక్కాలూ ఈ పాసితాగే
గ్లాసూ ఈ పార్కరుపెన్నూ అన్నీ ఆటవస్తువులు
విడిచిపెట్టి అవతలి లోకాల ఇసుక తీరాలకు వెళ్ళి
పోదామనిపిస్తుంది - నా కన్ను నిండి పొర్లిపోయే
ఘడియ వచ్చింది

క్రిస్పానీ, రీవ్, కతేల్‌వెల్ట్ అనే ముగ్గురూ యూరోపియన్ చిత్ర
కారులు-రావల్, చౌదా అనే ఇద్దరూ భారతీయ చిత్రకారులు
మొరానో-ఇటాలియన్ గ్లాసు పరిశ్రమ; ఒక సంస్థపేరు-
లలీక్‌లాగే చాలా పాతసంస్థ

thorny roses and scatters stars of luminous life around sprout tender movements of life—

Into my heart pierces—with merciless cruelty—the last desire of the last flower of the spring—made to me before it fell—"would you weep for me atleast once ?"—
The breeze comes—full of perfumes—turning a tune over its lips—but inside the feeling rises that in the womb of the passion flower of love—pathos alone is its honey—

All these books—these clothes—my drinking glass—my parker pen—all these toys I feel like abandoning—and walk away to the shores beyond—
I think the moment has come-when my cup is full to the point of overflowing—

వృాదం 18

నా గొంతు కేకవేసింది దాన్ని ఆకాశం మింగివేసిందో లేక అది ఒక పక్షియ్ ఎగిరిపోయిందో-నా ఊహ మాత్రం నావలా తిరుగుతోంది పూలదీవుల్లో ఆకాశ ఖండాల్లో నక్షత్ర గుచ్ఛాల్లో దాన్ని అన్వేషిస్తూ...
నాకు ఆ అన్వేషణే చాలు-

ఆకాశం ఒక శూన్యపు బీడుకాదు అది పక్షులనే రెక్కల గాయకుల గూడు, గాలి నిరంతరం మబ్బుల శిల్పాలు చెక్కే మాయానగరం-

ఈ కఠిన జీవన ఖైదికి ఆ ఇనప ఊచలకావల ఎగురుతున్న ఆ చిన్న ఆకాశపు చింకిపేలికే చాలు-ఆ చెట్ల గుంపుల్లోనుంచి నా వైపే తొంగిచూస్తున్న ఆ చేరెడు సాయంకాలమే చాలు-

ఆ జీడిమామిడి తోపుల్లో ముత్యాలకుప్పల్లాంటి ఇసుకదిబ్బల వెనుక నిక్కినిక్కి నీలి కళ్ళతో చూస్తున్న ఆ సముద్రపు ముక్కే చాలు-
గుండెలో ఎక్కడో ఒకమూల గుసగుసలాడుతున్న ఆ నలుసంత కోరికే చాలు-

Poem 18

The voice which my throat hurled, I donot know what happend to it. Whether the sky swallowed it, or it changed into a bird and flew away.
But my fancy keeps floating like a boat around the islands of flowers, the azure continents of the skies and, the archipelagos of stars in search of it. To me that search is enough.

The sky is not an arid desert of vacum, it is the nest of the winged singers called birds. It is the hypnotic city, where the wind constantly works on the architecture of clouds.

For this prisoner of pitiless life, that little rag of sky, fluttering beyond the iron bars, is enough.
That fistful of evening, which stares at me from beyond those clusters of trees—is enough
That little slice of blue ocean, whose eyes keep looking at me, standing on tiptee from behind the pearly sand—dunes; beyond the cashewnut gardens—is enough.
That particle of desire which keeps whispering in some remote corner of the heart is just enough.

దృశ్యం 19

అన్ని అందాలకూ లొంగే దేశద్రిమ్మరిని నన్ను
అన్ని అందాలూ వలవేసి పట్టుకోజూస్తాయి ఎప్పుడూ
ఏ తోటలోకి ఒంటరిగా పరుగెత్తను ఏ వసంతం
పట్టుకుంటుందో అన్న భయంతో- నేను పుస్తకాల్లో
గుడ్లు పెడతాను పుస్తకాల్లో గుడ్లు పొదుగుతాను
నేను అరుణోదయం ముందు కూసే కోడిని

ఏకాంతంకోసం ఎక్కడికీ పరుగెత్తను పోను
వస్తువుల్లోనే ఉంటూ వాటి సారాంశం అన్వేషిస్తూ
నా ఏకాంతం నేను సాధించుకుంటూ, చంద్రుడు నా
చేతిలో ఉన్నంతకాలం మాసాలెక్కడికి పోతాయి

మనిషి జీవనశిఖరాలు అందుకోవాలని పరుగిడు
తుంటే మృత్యువు మనిషిజుట్టు పట్టుకోవాలని పరు
గిడుతోంది ఈ సమస్య ఏదయితేఉందో అదే కన్నీటికి
జన్మస్థానం

బంగారపు గడియారంలో ఉన్నా కాలం నిన్ను
రైలువైపే తరుముతుంది మృత్యువు ఆకులై
రాలుతూ ఉంటుంది హేమంతవృక్షాల్లో-ఈ హేమం
తంలో రాలిన మొదటి ఆకు వచ్చేఆకుల వర్షాలకు
నాందిఅని తెలుసుకో

నా కాళ్ళకు ప్రయాణదాహం పట్టుంకుది ఎన్ని
ఊళ్ళు తిరిగినా తీరడంలేదు గాలినీ ధూళినీ

Poem 19

I a wandering gypsy vulnerable to all beauties— these beauties attempt to throw a net over me.

Afraid that some nameless season of flowers might trap me, never do stray into the garden alone.

I lay my eggs in volumes of books, I hatch my eggs in corners of pages. I am the cock that crows before sunrise.

I donot flee from loneliness anywhere. Remaining in the midst of objects and engaging my soul constantly in search of their essence, I achieve my solitude—

Where can the months escape? As long as I hold the moon in my hand.

While man runs to capture the peaks of life, death runs to seize him by his hair. This very problem which exists in creation, is the birthplace of the tear.

Even though you keep time in a gold watch; it will not stop from driving you towards the railway train.

Death lives in the dropping leaves of autumnal trees.

The first leaf that leaves the branch on its journey to earth is the prologue of autumn for the coming rains of leaves—

My feet are parched with thirst for travel.

మేఘాల్నీ ఆకుల్నీ అన్నిటినీ రైలుచేసుకుని అనంతంలోకి ప్రయాణంచేస్తుంటే మృత్యువు రైలాపి నన్ను పట్టుకుందామని ప్రయత్నిస్తోంది కానీ అవేవీ ఆగేవికావు నిరంతరం దృశ్యా దృశ్య అవస్థల దాగుడుమూతలగుండా ప్రవహిస్తూఉండేవే అవి

నా రైలుప్రయాణానికి ఆదిలేదు అంతమూ లేదు అంతకంటే గమ్యమూ లేదు ఈ వేటలో మృత్యువే మృత్యువుకు దొరుకుతుంది

నా పుస్తకం నీ చేతిలో ఉందంటే నేను నీ చేతిలో ఉన్నట్లేగదా-

Thirst is not quenched although I wander about huddles and huddles of villages and towns—
As I travel making a railway train out of all sorts of thinge, like winds, clouds, leaves, birds and so on.
Death tries to stop the train and arrest me; but none of them are those that will ever stop frem their motion.
They are perpetually in a state of flux, passing through endless chain of states of visibility and invisibility.
My travel has neither beginning nor an end much less a destination. In this wild chase death meets only death.
If my book is in my hands, is it not as good as being in my hands?

పద్యం 20

దూరాన గేటుదగ్గర ఆడుకుంటున్న పిల్లల్ని చూస్తున్నా నిర్లిప్తంగా–మనస్సు నాకు తెలీకుండానే లోలోపలే ఒక మహావృక్షంలా పెరిగిపోయింది ఏ ఏ దిగంతాల్లోకి వ్యాపించిందో ఎలాచెప్పను

నేను ఒకనాడు నా కొమ్మల్లోనుంచి రాలిపోతాను ఆ పిల్లలు నా కొమ్మల్ని ఆక్రమిస్తారు వాళ్ళ పూలు వాళ్ళు పూయించుకుంటారు వాళ్ళ పళ్ళు వాళ్ళు కాయించుకుంటారు వాళ్ళతేనె వాళ్ళు అనుభవించి వాళ్ళూ రాలిపోతారు చెట్టుమాత్రం జెండాలా ఎగురుతూనే ఉంటుంది ఒక ప్రవాహ ప్రతీకలా

పిల్లలూ పెద్దలూ వాళ్ళ కుటుంబాలూ వీధుల్లోకి వస్తుంటారు ఇళ్ళల్లోకి పోతుంటారు అంతా ఇంతే ఎండల్లోకి నీడల్లోకి వస్తూపోతూ ఉండడమే–నేలమీద పడ్డ మబ్బులనీడల్లా రోడ్డుకనే కలల్లా, అలా సంచరిస్తూనే ఉంటారు

అందరమూ ఏ చెట్టుకో పుట్టిన ఆకులం ఏ శాఖకో పూచిన పువ్వులం అందరమూ అన్నీ విడిచిపోతాము మరికొన్నిటికి తావిస్తాము కానీ జీవిస్తాము

Poem 20

I was looking on and on at children playing beside a distant gate, while my mind wandered away, spreading its branches far far into horizons of some other world—
How can I say into what gigantic size it grew...

One day I drop from the branch — those children will occupy that branch, they will blossom their own flowers, they will bear their own fruit and enjoy their own honey. They too will drop—
But the tree keeps on flying like a flag, as the symbol of the stream of life.

Men, women, children all the family keep coming into the streets and going back into their houses. It is all this much, going into the sun from the shade and going back into the shade from the sun; like shadows of clouds thrown on the earth, like the dreams of the roads—

All of us are leaves, born to some tree. All of us are flowers blossoming on one branch. All of us leave everything and depart, giving place to some others; however, living our own lifetime—
Who can stop this gigantic wheel hurtling acorss the void of the universal space. It emotionalizes man's centuries, it kicks up history like dust

విశ్వశూన్యంలో పరుగెత్తే ఈ బ్రహ్మాండమైన చక్రాన్ని ఎవడాపగలడు మనుష్యయుగాలకి కిర్రెక్కి స్తుంది చరిత్రని రస్తాలమీద ధూళిలా ఎగరగొడు తుంది ఏ జాహాలువు అడ్డుకోగలదు దాని దుర్వార పరాక్రమాన్ని !

ఒరే సిద్ధాంతీ నీ పంచాగం కట్టిపెట్టు ఒరే రాజకీయ ప్రభూ నీ లౌడ్ స్పీకర్ పీకేసుకో-పాతచెట్టు కూడా కొత్తపూలు పూస్తుంది

on the roads. What hand can overcome its unconquerable power?

O fate-reader, set aside all your calculations and calendars.
O political overlord throw off your loudspeakers, listen! even the old tree blossoms new flowers.

పద్యం 21

మధ్యాహ్నపు ఒడ్డున కూర్చుని నేనూ సీతాకోక చిలుకా ఒకేపువ్వు పరిమళం తాగుతున్నాము సూర్యుడు సిల్వర్ ఓక్ శాఖలదాకా పోయాడు మనుషుల అడుగుల్లేని దారులకోసం వెతికే మనస్సుకి మంచిచోటే దొరికింది, ఒక్కసారి గాలోకి నేను పరుగెత్తుకుపోయాను

ఎంత కొద్దిమందిమే మిగిలిపోయాము ఈ అస్తమించే శతాబ్దపు చివరికిరణాల్లా అరే ఎంత సాధించాం ఎంత ఏకాకిగా నిలిచిపోయాం మన కష్టసుఖాలే చెప్పదలచుకుంటే ఎంతకాగితం ఎంతసిరా వ్యర్థమవుతుంది! వచ్చేశతాబ్దం ఊరుకోదు మనల్ని చరిత్ర ముందు నుల్చోబెట్టి తనహక్కు తాను అమలు జరుపుకుంటుంది

ఓహో-జీవితం ఈ బ్రహ్మాండ చక్రానికి కట్టి ఈడ్చుకుని పోబడుతుంటే మనమెంత నిస్సహాయ జీవులమో బోధపడుతుంది

జీవన తరంగాలు వస్తూంపోతూ నా ఒంటరితనాన్ని ఎంత లోతుచేస్తున్నాయి! వసంత రుతువులు వచ్చి వచ్చి కోకిలలు పాడిపాడి నాజుట్టు తెల్లబరుస్తున్నాయి అమూర్తస్థితినుంచి వచ్చిన నన్ను మళ్ళీ అమూర్తస్థితికి చేరుస్తున్నాయి

నదిలోకి జారిపోతున్న ఆ సూర్యుడు గుండ్రంగా ఉన్నాడు సూర్యబింబం ముక్కలై నదిలో కొట్టుకు

Poem 21

Squatting on the shore of an afternoon, I and the butterfly were drinking perfume from the same flower—
Sun moved away as far as the silver oak For a mind which is always in search of paths free from human steps this is an untrampled nook. At once I ran away into myself.

Of us, how few are left remaining like the last rays of this setting century; How much we achieved and how lonely we were left behind ? If only we want to record our griefs how much of paper and how much of ink will be rendered waste ? The approaching century will not silently forgive you—It will bring you face to face with history and enforce its right in the judicature of time.

Oh, how obvious it becomes how helpless we are as life is bound to this gigantic wheel of universe and is dragged away. Life, coming and going in waves, how it deepens my loneliness. The recurring seasons and the recurring songs of cuckoos silver my hair and take me back to the state of formlessness from which I came

The sun sliding into the river, is like a circle. The orb of the sun breaks into pieces and is washed off in the flood. The shadows of the trees and the shadows of hills are trembling in the running waters;

పోతోంది చెట్లనీడలు కొండలనీడలు కూడా నీటిలో కంపిస్తున్నాయి నదీ ప్రవాహానికి లోకం కంపించే ముక్కలే, లోకం తానొక స్థిర మహత్తు ననుకో వచ్చుగాక

కానీ రోజూ ఆకాశం సూర్యుడనే ఎర్రటిగుడ్డు పెడుతూనే ఉంటుంది కోడిపుంజు సూర్యుడి దైనిక కార్యక్రమం రోజూ ప్రకటిస్తూనే ఉంటుంది—

సిల్వర్ ఓక్ — ఊటీలో ఒక పొడవాటి అందమైన చెట్టు; టీ తోటల్లో ఇంటి ఆవరణాల దారుల ప్రక్క పెంచుతారు.

To the river, world is just series of vanishing pieces in motion, trembling, although the worl d may think it is great permanence

However each day the sky lays a red egg called the sun and the cock announces every day the day to day engagements of the sun

పద్యం 22

పడమట ఒక సాయంకాలం ఒక తార ఒక వెలిసిన బంగారుకాంతుల వాన ఒక విరిసిన రోజాలాంటి మేజా దానిమీద ఒక విలాసరేఖల శలాకలాంటి స్కాచ్ సీసా అందులో ఒక బాధింపబడిన తరళద్రవ రాక్షసుడు వాడిముందు నేను

చిలకపచ్చ రోజెంథాల్ గ్లాసు లోకి గలగల దొర్లిన సిల్కుద్రవంలో సంధ్యను హిందోళను మిళితంచేసుకుని చప్పరించే దేశద్రిమ్మరి మరెవ్వడు! ఒకదేశపు కొయ్యకు కట్టుబడనివాడు ఒక్కతీగె పండుకు జిహ్వను అంకితం చెయ్యనివాడు ఒక నది నీటికి బానిసై పోనివాడు సముద్రాన్ని ద్రవీభవించిన భూమిగా భూమిని ఘనీభవించిన సముద్రంగా భావించేవాడూ పసఫిక్ జలరాశిని ప్రపంచ శిశువుల కన్నీటిబొట్టుగా చూచేవాడు భూదృశ్యాలు జలదృశ్యాలు మానవదృశ్యాలు భారీఎత్తున పోగుచేసుకునే రాక్షస దిదృక్ష గలవాడూ మరెవ్వడు! వేలుతగిలి రోజెంథాల్ చేసే సంగీతప్రకంపనాల మర్మాలెరిగిన వాడెవ్వడు! గోపురాలమీద శిఖరాలమీద నగరాలమీద రెక్కలమీద సంచరిస్తూఉండే ఆ గంధర్వుడెవడు! కృత్తికానక్షత్ర గుచ్ఛాన్ని ప్రమోలకులుకుతున్న ద్రవంలో ముంచుకుని మునిపంటితో కొరికి ఒక్కొక్క నక్షత్రం చప్పరిస్తూ ఆస్వాదించేఊహాలోక ప్రభువు——

Poem 22

In the west, an evening, a star, a pause of rain of golden rays, a table laid out like a blossomed rose.
On it, a scotch bottle, An assembly of aesthetic lines and curves of translucence, and in it imprisoned a liquid demon, mobile and ruthless—and I in front of him.

Who else could it be who sips diluting the evening and Hindol in the silken liquid that tumbles down into the parrot green Rosenthal glass?
One who is not chained to the post of any one country, who did not surrender his tongue to the fruit of any one tree,
One who did not enslave himself to the waters o a single river,
Who looks on the sea as the liquified earth and views the earth as the solidified sea—
Who feels the enormous pacific waters as the huge tear drop of the children of earth,
Who gathers in one sweep by his titanic vision the massive landscapes, seascapes and humanscapes · Who can it be?
Who can it be, who learnt to sense the mysteries of the melodious vibrations which the Rosenthal glass releases, touched by a finger nail;
Who is that winged angel who hovers about on wings, on towers, on cliffs, and on the cities–that lord of the world of fancy and phantasy,
Who has between his fingers the bunch of stars of Kritika, dipping them in the liquor dancing in

తుఫానులు నగరాలమీద రాసేకవిత్వం చదివితే తెలుస్తుంది తుఫానుకు కవికున్న శక్తి ఉందనీ కవికి తుఫానుకున్న శక్తి ఉన్నదనీ - ఒక సెలయేటిలో ఎవడో కవి పడి కరిగిపోయినట్లున్నాడు ఆ నీళ్ళు ఎప్పుడూ కవితలు పాడుతూనే ఉంటాయి;

నా ఇల్లు గవర్నమెంటు తన స్వాధీనంచేసుకున లాగేసుకుంది కానీ సూర్యచంద్రుల్ని ఇప్పుడు ఇంకా బాగా దర్శనం చేసుకుంటున్నాను జీవితం నన్ను రాతిని చేసింది కానీ నేను రాళ్ళ సామ్రాజ్యానికి చక్రవర్తి నయ్యాను అజరామర పుష్పాల్లో అవతరించాను, చేతిలో కమలాలు క్రిందపడేసి ఆ చేత్తో గుండె పుచ్చుకున్నాను నేను నా శరీరంలోనే పడుకుని నిద్రపోతాను

కాలం ఒక శిల్పాగ్నిలో కట్టింది నా దేవాలయం-కాని కలలో ఒక సద్రిగతిష్టు ఋషి దర్శనమిచ్చి దీవించాడు, తెల్లవారేసరికి నా పిచ్చివాగుడుకి కవిత్వమనే పేరు వచ్చింది—

రోజెంథాల్ జర్మన్ గ్లాసుపరిశ్రమ సంస్థ-లలిత మొరాగ్లాస్

front of him, bites each star with his starlike foreteeth and enjoys munching them—
Who can it be?

When storms write poems on the cities, then can we know that the storm has the power of the poet, and the poet has thepower of the storm
Some poet seems to have slipped into a mountain stream, and melted away in its hurrying waters,
Now those waters sing poems forever.

The government true to itself, snatched away my house, but now I enjoy the view of the rising sun and the setting moon more than before,
Cruel life made me into stone, but I became the sovereign
to the empire of stones,
Born to immortal flowers, I dropped lotuses from my hand and held the hearth with it;
I sleep in my own body.

Time built my temple in a heaving sigh but a sage of surrealism appeared in my dream and blessed me!

From the next morning my irregular ravings came to be called poems.

Note/గమనిక

ఈ క్రింది సవరణలు చేయండి/ Make the following corrections

పేజీలు/Pages	మూలం/Original	Translation
25/26	సూర్యుడు ఉదయిస్తుంటే (చివరి పేరా)	As the sun was rising (last para)
47/48	—	Fully soak (para 4)
61/62	—	If my book is in your hands is it not that I am in your hands (last para)